

آیین نامه برگزاری کرسی های ترویجی

ماده ۶- جدول ۳-۱- امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت های پژوهشی، فناوری بند ۱۴ و جدول ۳-۲ بند ۱۵

آیین نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیات علمی موسسه های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی (مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

آبان ماه ۱۳۹۵

دبیرخانه هیات حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره

تهران- خیابان طالقانی- بعد از تقاطع ولیعصر- ساختمان دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی- طبقه ۹- شماره ۴۳۸-

فصل اول: کلیات

ماده ۱ - تعریف:

نشستی علمی با ارائه متن مکتوب (چاپ شده یا نشده) صاحب نظر برای دفاع از نظر خود یا نظر غیر به همراه نقد ناقد یا ناقدان یا مباحثه علمی دو صاحب نظر رقیب دارای متن مکتوب در مدعای علمی که بدون داوری و بر اساس اخلاق، منطق علمی و آزادی بیان با هدف بسط فرهنگ «گفتگو و نقد»، تقویت فضای عقلانی، ترویج و بررسی دیدگاه‌های مختلف و گفتمان سازی علمی، توسط مراکز علمی و آموزشی در دو قالب ذیل برگزار می‌گردد:

- **عرضه و نقد دیدگاه علمی:** به نشستی نوآورانه، روشمند و علمی اطلاق می‌گردد که هدف تبیین و معرفی نظریه یا مکتب یا ایده یا بینش یا جریان، ارزیابی و سنجش نقاط ضعف و قوت و اصلاح و بهبود آن را دنبال می‌کند.
- **مناظره علمی:** به مباحثه ای رو در رو، روشمند و منطقی میان دو صاحب نظر اطلاق می‌شود که به گونه‌ای نقادانه، دیدگاه‌ها و نظرات یکدیگر را درباره مدعای علمی خاص به چالش می‌کشند.

ماده ۲ - اهداف و خط مشی ها

۱. بسط و گسترش فرهنگ آزاداندیشی در مؤسسات علمی اعم از دانشگاه‌ها، حوزه‌ها و پژوهشگاه‌ها
۲. بسترسازی تمرین نظریه پردازی، نقد و مناظرات علمی
۳. ایجاد امکان ارائه نظریات، نقدها و مناظره‌ها برای آن دسته از صاحبان اندیشه که اندیشه‌هایشان مستلزم تکمیل، توسعه یا بازآفرینی است.
۴. گسترش فضای عقلانیت و نهادینه سازی فرهنگ تضارب آراء
۵. بسط نشاط علمی و شجاعت نوآوری، نقد و مناظره
۶. توانمندسازی مؤسسات علمی در برگزاری کرسی‌ها.

خط مشی های کلی در برگزاری جلسات:

۱. مسئولیت تشخیص ارزشمندی متن علمی ارائه شده توسط صاحب نظر و طرفین مناظره برای طرح در قالب کرسی های ترویجی و نیز نظارت بر فرآیند برگزاری، طبق شرح وظائف بر عهده کمیته دستگاهی است. برای آن دسته از سازمان های مجری که کمیته دستگاهی ندارند، تأیید برگزاری کرسی و موارد فوق الذکر بر عهده دبیرخانه است.
۲. رعایت استانداردهای علمی و معتبر در برگزاری جلسات،
۳. سرلوحه قرارداد سه اصل اخلاق، منطق و آزادی بیان در نقد و نقل آرا، اشخاص و آثار،
۴. پرهیز از ورود به نزاع های غیرعلمی و شخصی در مباحثات،
۵. رعایت الزامات اجرایی از قبیل:

- اطلاع رسانی کرسی ها از طریق اعلام عمومی توسط مجری،
- برگزاری علنی و ایجاد امکان حضور علاقه مندان اعم از صاحب نظران، طلاب و دانشجویان،
- بهره گیری از فضایی مناسب با ظرفیت میزبانی جمع قابل توجهی از علاقه مندان،

تبصره: با تأیید دبیرخانه هیأت، برخی از کرسی ها فقط با حضور اساتید و متخصصان از طریق ارسال دعوت نامه و اطلاع رسانی به مراکز علمی برگزار می شود و نیاز به اعلان عمومی و شرکت دانشجویان و طلاب نمی باشد.

فصل دوم: ارکان و وظایف

ماده ۳- کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی

کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی دارای سه رکن زیر است:

۱. صاحب کرسی
۲. حداقل یک ناقد
۳. مدیر جلسه

الف) شرایط اختصاصی کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی:

۱. افراد صاحب نظر، مراکز آموزشی یا مؤسسات علمی و اجرایی، باید متن مکتوب دیدگاهی که در خصوص آن به جمع بندی لازم رسیده اند را جهت عرضه و نقد پیشنهاد کنند.
 ۲. ارائه دهنده لازم است اثر مکتوب (چاپ شده یا نشده) دیدگاه علمی خود را قبل از جلسه برای ناقد یا ناقدان ارسال کند.
 ۳. دیدگاه ارائه دهنده در جلسه، توسط ناقدین و حاضرین مورد نقد و سؤال قرار می گیرد.
- تبصره ۱: دانشجویان مستعد و توانمند دوره دکتری با تاییدیه گروه علمی مربوطه می توانند از قالب کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی استفاده کنند.

ب) فرآیند برگزاری کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی:

۱. قرائت کلام ... مجید
۲. خیر مقدم، اعلام برنامه و زمان بندی مباحث
۳. دعوت از ارائه دهنده و ناقدین جهت قرار گرفتن در جایگاه جهت شروع جلسه
۴. ارائه دیدگاه علمی توسط ارائه دهنده
۵. نقد ناقد یا ناقدین
۶. پاسخ به نقدها
۷. نقدهای حاضرین
۸. پاسخ به نقدهای حاضرین
۹. جمع بندی علمی جلسه

ماده ۴ - کرسی مناظره علمی

کرسی مناظره علمی دارای دو رکن زیر است:

۱. دو صاحب نظر
۲. مدیر جلسه

الف) شرایط اختصاصی کرسی مناظره علمی:

۱. هر یک از طرفین باید اثر مکتوب (چاپ شده یا نشده) دیدگاه علمی خود را قبل از جلسه برای طرف مقابل ارسال کنند.
۲. شایسته است طرفین این نوع کرسی جهت انجام مناظره با رعایت دو اصل زیر پیشنهاد شوند:
 - ا. هم طرازی طرفین مناظره
 - ب. تخصص در موضوع و مدعای علمی

ب) فرآیند برگزاری کرسی مناظره علمی:

۱. قرائت کلام ا. مجید
۲. خیر مقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث
۳. دعوت از طرفین مناظره جهت قرار گرفتن در جایگاه
۴. شروع مناظره
۵. سؤالات حاضرین از طرفین مناظره
۶. جوابگویی به سؤالات از سوی مناظره کنندگان
۷. جمع بندی علمی جلسه

فصل سوم: اقدامات اجرایی

ماده ۵) ثبت و مستندسازی

۱. مجری موظف به ثبت جریان کرسی و ارایه گزارش کرسی طبق اسناد درخواستی می باشد.
۲. مجری موظف است اثر متن پیاده شده کرسی ترویجی را به دبیرخانه ارائه دهد.
۳. مجری موظف است صوت یا فیلم جلسه (با کیفیت عالی) را به دبیرخانه ارائه دهد.
۴. تبلیغات محیطی قبل از برگزاری کرسی بصورت پوستر و در زمان برگزاری کرسی جهت گفتمان سازی و تقویت فضای نقد و تضارب آراء صورت پذیرد.

ماده ۶) بر اساس بند ۱۴ از ماده ۶ (فعالیت های پژوهشی و فناوری) جدول شماره ۳-۱ و بند ۱۵ از ماده ۶، جدول ۳-۲ آیین نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی، برای ارائه دهنده و مناظره کنندگان جلسات کرسی ها گواهی صادر می شود.

۱. پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی بر اساس جدول زیر صادر می شود.

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۱۴	۱. ارائه کرسیهای علمی ترویجی	۲ تا ۴		
	ارائه دستاوردها و نتایج علمی پژوهشی برگرفته از کرسیهای نظریه پردازی در همایش ها و میزگردهای مراکز علمی ملی و بین المللی	۴		

ماده ۶- جدول ۳-۱- امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت های پژوهشی، فناوری بند ۱۴ و جدول ۳-۲ بند ۱۵

ماده ۷) بر اساس بند ۸ از ماده ۴ (فعالیت های فرهنگی - تربیتی و اجتماعی) جدول شماره ۱ آیین نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی برای تمامی ناقدان و مدیران جلسات کرسی ها گواهی صادر می شود.

۱. پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی بر اساس جدول زیر صادر می شود.

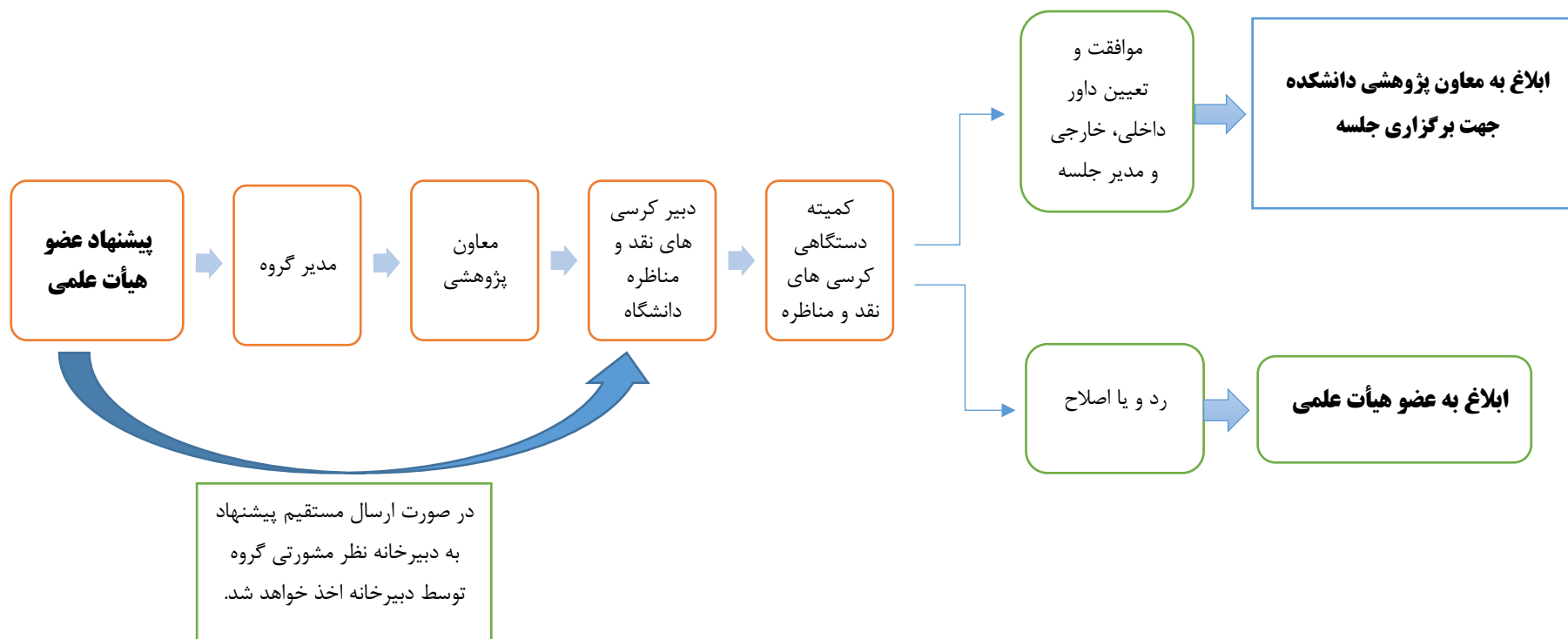
ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۸	طراحی و مشارکت فعالانه در برگزاری کرسیهای نقد و نظریه پردازی با تأیید مرجع ذی صلاح	۱ تا ۲	۶	

ماده ۴- جدول ۱- امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت های فرهنگی، تربیتی، اجتماعی بند ۸

ماده ۸) این آیین نامه در سه فصل، هشت ماده و دو تبصره در تاریخ ۱۰ / ۸ / ۹۵ به تصویب مجمع هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره رسید.

تهران - خیابان طالقانی - بعد از تقاطع ولیعصر - ساختمان دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی - طبقه ۹ - شماره ۴۳۸ -

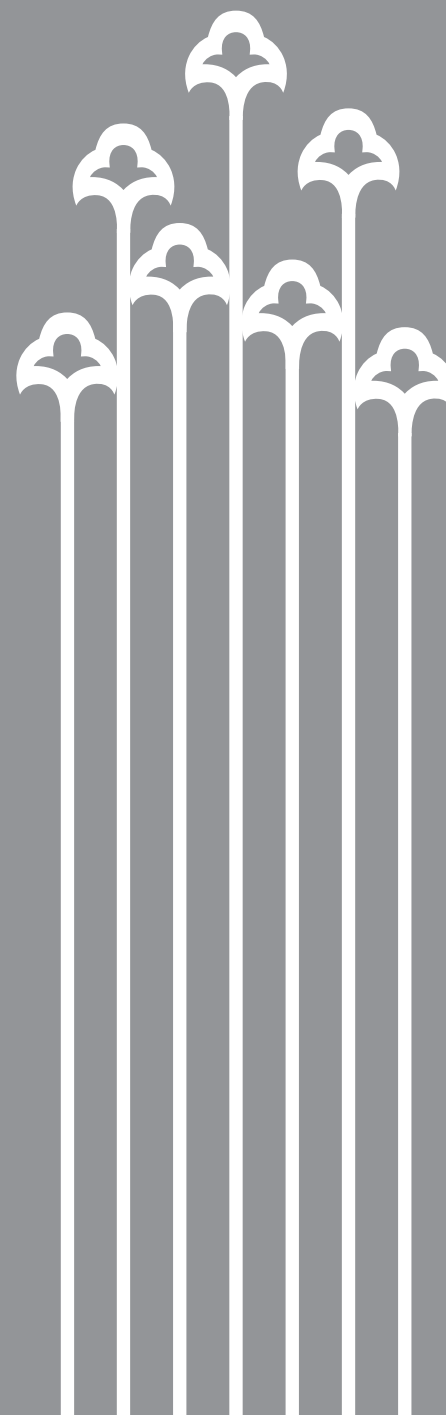
گردش کار کرسی های علمی - ترویجی

بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ

نظام نامه و آیین نامه های هیأت حمایت از کرسی های

نظریه پردازی نقد و مناظره

۴۳	آیین نامه برگزاری کرسی های نقد
۵۰	آیین نامه برگزاری کرسی های ترویجی
۵۰	فصل اول: کلیات
۵۲	فصل دوم: ارکان و وظایف
۵۴	فصل سوم: اقدامات اجرایی
۵۶	نظامنامه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره
۵۷	فصل اول: کلیات
۵۸	فصل دوم: ارکان و وظایف
۶۰	آیین نامه برگزاری جلسات خانه ملی گفتگوی آزاد
۶۶	سازمان، آیین نامه و شرح وظائف کمیسیون های علمی
۷۲	آیین نامه کمیته دستگاہی
۷۳	فصل اول: کلیات
۲۲	فصل دوم: ارکان و وظائف
۷۷	آیین نامه اهداف، اختیارات و شرح وظایف شورای داوری و کمیته ناقدان کرسی ها
۸۲	نحوه ارتباط با هیات
۹۹	چکیده انگلیسی

۱۱	پیش گفتار
۹	پاسخ حکیمانه مقام معظم رهبری به نامه جمعی از دانش آموختگان حوزه
۱۵	نظامنامه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره
۱۷	فصل اول: کلیات
۱۹	فصل دوم: تشکیلات سازمانی
۲۴	آشنایی با دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی های نظریه پردازی، نقد و مناظره
۲۶	رئوس فعالیت های جاری دبیرخانه
۲۶	برنامه های ویژه دبیرخانه
۲۸	انواع کرسی ها، فواید، آثار و خط مشی های کلی حاکم بر آن ها
۳۰	انواع کرسی ها
۳۱	فواید و آثار کلی مترتب بر برگزاری کرسی ها
۳۱	خط مشی های کلی حاکم بر برگزاری کرسی ها
۳۱	خط مشی های کلی حاکم بر حمایت ها
۳۲	حمایت ها
۵۵	آیین نامه ها
۳۵	آیین نامه های برگزاری کرسی های نوآوری، نظریه پردازی، نقد
۳۶	آیین نامه برگزاری کرسی های نوآوری و نظریه پردازی

پیش‌گفتار

هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره در هفدهم بهمن‌ماه سال ۱۳۸۲ از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی تاسیس گردید. هدف اصلی از راه‌اندازی این هیأت، حمایت از گسترش کمی و کیفی برگزاری کرسی‌ها در حوزه علوم انسانی، معارف دینی، مساعدت موثر به بسط آزاداندیشی و شکل‌گیری جنبش ملی نقد و نظریه‌پردازی در ایران است.

هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره دارای بیست عضو شامل رؤسای عالی‌ترین مراکز علمی، پژوهشی و چند تن از دانشوران برجسته کشور است که از سوی شورای عالی انقلاب فرهنگی تعیین گردیده‌اند. دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌ها که به‌مثابه سازمان اجرایی هیأت فعالیت می‌کند، شامل یک شورای علمی-راهبردی مرکب از رئیس، دبیر هیأت، معاونین دبیرخانه، رؤسای کمیسیون‌ها و نواب ایشان می‌باشد.

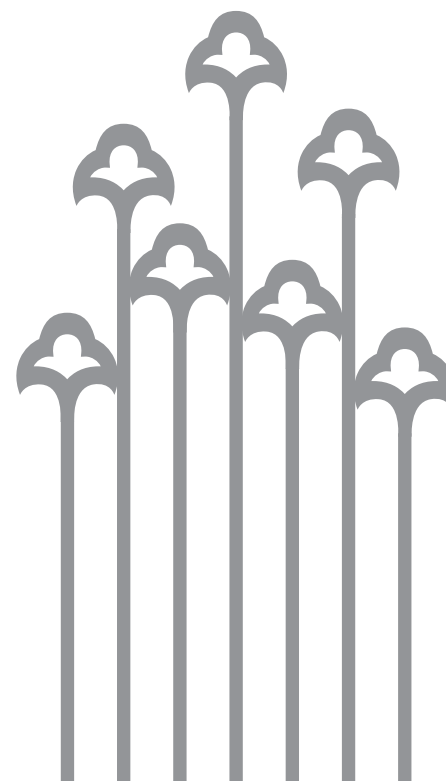
لازم به ذکر است: طبق مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی موسسات و مراکز علمی و پژوهشی کشور با هیأت حمایت از کرسی‌ها همکاری می‌کنند.

صاحبان نقد و نوآوری علمی و نیز متخصصان علاقمند به مناظره علمی می‌توانند مستقیماً و یا از طریق فرهنگستان‌ها، پژوهشگاه‌ها، دانشگاه‌ها و انجمن‌های علمی متبوع خود، جهت ارائه تحقیقات و نوآوری‌های خود در عرصه‌های نظریه‌پردازی و نقد و یا هرگونه فعالیت علمی حاوی نوآوری در عرصه علوم انسانی و معارف دینی اقدام کنند و از مزایای کرسی‌ها بهره‌مند گردند.

کتابچه‌پیش‌رو، با انگیزه آشنایی بیشتر با هیأت و آیین‌نامه‌های اصلی برگزاری کرسی‌ها تهیه گردیده و در پایان هر سال جهت درج اطلاعات جدید تجدید چاپ خواهد شد. ضمناً علاقمندان می‌توانند جهت ارتباط مداوم با هیأت و آگاهی از اخبار و نتایج کرسی‌ها، به پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت به نشانی www.farhangoelm.ir مراجعه نمایند.

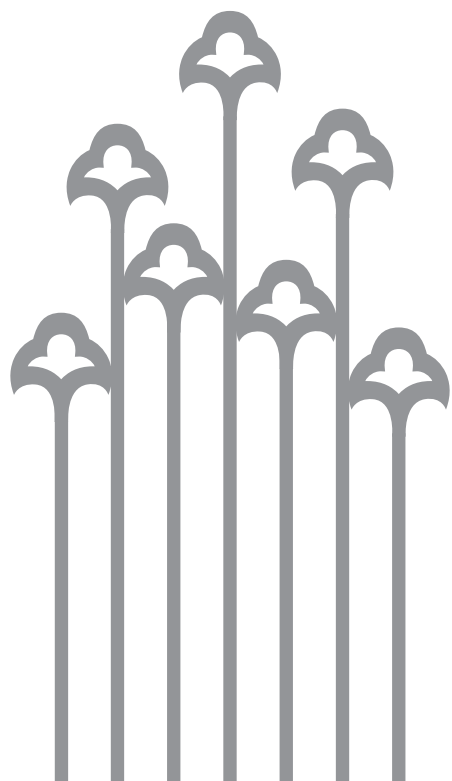
دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره

دی ماه ۱۳۹۵

پاسخ حکیمانه مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فرزندان و برادران عزیز؛

با همه مضمون نامه^۱ شما موافقم و از شما و همفکرانتان در حوزه و دانشگاه می‌خواهم که این ایده‌ها را تا لحظه عملی شدن و ثمردادن، هر چند درازمدت، تعقیب کنید، نه مایوس و نه شتابزده، اما باید این راه را که راه شکوفایی و خلاقیت است به هر قیمت بپیمود. این انقلاب باید بماند و برنامه تاریخی و جهانی خویش را به بار نشانند و همین‌که این عزم و بیداری و خودآگاهی در نسل دوم حوزه و دانشگاه نیز بیدار شده است، همین‌که این نسل از افراط و تفریط رنج می‌برد و راه ترقی و تکامل را نه در «جمود و تحجر» و نه در «خودباختگی و تقلید»، بلکه در نشاط اجتهادی و تولید فکر علمی و دینی می‌داند و می‌خواهد که شجاعت نظریه‌پردازی و مناظره در ضمن وفاداری به اصول و اخلاق و منطق در حوزه و دانشگاه، بیدار شود و اراده کرده است که سؤالات و شبهات را بی‌پاسخ نگذارد، خود، فی‌نفسه یک پیروزی و دستاورد است و باید آن را گرامی داشت و آن‌گاه‌که نخبگان ما نقطه تعادل میان «هرج و مرج» و «دیکتاتوری» را شناسایی و تثبیت کنند، دوران جدید آغاز شده است. آری، نباید از «آزادی» ترسید و از «مناظره» گریخت و «نقد و انتقاد» را به کالای قاچاق و یا امری تشریفاتی تبدیل کرد؛ چنانکه نباید به جای «مناظره» به «جدال و مدارا» گرفتار آمد و به جای «آزادی»، به «دام هتاکی و مسئولیت‌گریزی» لغزید. آن روز که سهم «آزادی»، سهم «اخلاق» و سهم «منطق»، همه یکجا و در کنار یکدیگر ادا شود، آغاز روند خلاقیت علمی و تفکر بالنده دینی در این جامعه است و کلید جنبش «تولید نرم‌افزار علمی و دینی» در کلیه علوم و معارف دانشگاهی و حوزوی زده شده است. بی‌شک آزادی خواهی و مطالبه فرصتی برای اندیشیدن و بیان اندیشه توأم با رعایت «ادب استفاده از آزادی»، یک مطالبه اسلامی است

(۱) در این نامه، جمعی از دانش‌آموختگان حوزه علمیه مورخ ۱۸۳۱/۱۱/۳۱ ضمن بیان نیاز کشور به آزاداندیشی، ایجاد یک حرکت علمی را پیشنهاد نمودند.

و «آزادی تفکر، قلم و بیان» نه یک شعار تبلیغاتی بلکه از اهداف اصلی انقلاب اسلامی است و من عمیقاً متأسفم که برخی میان مرداب «سکوت و جمود» با گرداب «هرزه‌گویی و کفرگویی» طریق سومی نمی‌شناسند و گمان می‌کنند که برای پرهیز از هر یک از این دو، باید به دام دیگری افتاد. حال آن‌که انقلاب اسلامی آمد تا هم «فرهنگ خفقان و سرجنبنایدن و جمود» و هم «فرهنگ آزادی بی‌مهاری و خودخواهانه غربی» را نقد و اصلاح کند و فضایی بسازد که در آن «آزادی بیان»، مقید به «منطق و اخلاق و حقوق معنوی و مادی دیگران» و نه به هیچ چیز دیگری، تبدیل به فرهنگ اجتماعی و حکومتی گردد و حریت و تعادل و عقلانیت و انصاف، سکه رایج شود تا همه اندیشه‌ها در همه حوزه‌ها، فعال و برانگیخته گردند و «زاد و ولد فرهنگی» که به تعبیر روایات پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت ایشان (ع)، محصول «تضارب آرا و عقول» است، عادت ثانوی نخبگان و اندیشه‌وران گردد؛ به‌ویژه که فرهنگ اسلامی و تمدن اسلامی همواره در مصاف با معضلات جدید و نیز در چالش با مکاتب و تمدن‌های دیگر، شکفته است و پاسخ به شبهه نیز بدون شناخت شبهه، ناممکن است. اما متأسفانه گروهی به دنبال سیاست‌زدگی و گروهی به دنبال سیاست‌زدایی، دائماً تبدیل فضای فرهنگی کشور را به سکوت مرداب‌گونه یا تلاطم گرداب‌وار می‌خواهند تا در این بلبشو فقط صاحبان قدرت و ثروت و تریبون بتوانند تأثیرگذار و جریان‌ساز باشند و سطح تفکر اجتماعی را پایین آورده و همه فرصت ملی را هدر دهند و اعصاب ملت را بفرسایند و درگیری‌های غلط و منحط قبیله‌ای یا فرهنگ فاسد بیگانه را رواج دهند و در نتیجه صاحبان خرد و احساس، ساکت و مسکوت بمانند و صاحب‌دلان و خردمندان، برکنار و در حاشیه مانده و منزوی، خسته و فراموش شوند. در چنین فضایی، جامعه به جلو نخواهد رفت و دعاها، تکراری و ثابت و سطحی و نازل می‌گردد، هیچ فکری تولید و حرف تازه‌ای گفته نمی‌شود، عده‌ای مدام خود را تکرار می‌کنند و عده‌ای دیگر تنها غرب را ترجمه می‌کنند و جامعه و حکومت نیز که تابع نخبگان خویشند، دچار انفعال و عقب‌گرد می‌شوند. چنانکه در نامه خود توجه کرده‌اید، برای بیدارکردن عقل جمعی، چاره‌ای جز مشاوره و مناظره نیست و بدون فضای انتقادی سالم و بدون آزادی بیان و گفتگوی آزاد با «حمایت حکومت اسلامی» و «هدایت علما و صاحب‌نظران»، تولید علم و اندیشه دینی و در نتیجه، تمدن‌سازی و جامعه‌پردازی، ناممکن یا بسیار مشکل خواهد بود. برای علاج بیماری‌ها و هتاک‌ها و مهار هرج‌ومرج فرهنگی نیز بهترین راه، همین است که آزادی بیان در چارچوب قانون و تولید نظریه در چارچوب اسلام، حمایت و نهادینه شود. به نظر می‌رسد که هر سه روش پیشنهادی شما یعنی تشکیل ۱. «کرسی‌های نظریه‌پردازی» ۲. «کرسی‌های پاسخ به سئوالات و شبهات» ۳. «کرسی‌های نقد و مناظره»، روش‌هایی عملی و معقول باشند و خوب است که حمایت و مدیریت شوند، به‌نحوی که هر چه بیشتر مجال علم‌گسترش یافته و فضا بر دکان‌داران و فریبکاران و راهزنان راه علم و دین، تنگ‌تر شود.

باید «تولید نظریه و فکر»، تبدیل به یک ارزش عمومی در حوزه و دانشگاه شود و در قلمروهای

گونگون عقل نظری و عملی، از نظریه‌سازان، تقدیر به عمل آید و به نوآوران، جایزه داده شود و سخنانشان شنیده شود تا دیگران نیز به خلاقیت و اجتهاد، تشویق شوند. باید ایده‌ها در چارچوب منطق و اخلاق و در جهت رشد اسلامی با یکدیگر رقابت کنند و مصاف دهند تا جهان اسلام، اعاده هویت و عزت کند و ملت ایران به رتبه‌ای جهانی که استحقاق آن را دارد، بار دیگر دست یابد. من بر پیشنهاد می‌افزایم که این ایده، چه در قالب «مناظره‌های قانونمند و توأم با امکان داوری» و با حضور «هیأت‌های داوری علمی» و چه در قالب تمهید «فرصت برای نظریه‌سازان» و سپس «نقد و بررسی» ایده آنان توسط نخبگان فن و در محضر وجدان علمی حوزه و دانشگاه، تنها محدود به برخی قلمروهای فکر دینی یا علوم انسانی و اجتماعی نیز نماند؛ بلکه در کلیه علوم و رشته‌های نظری و عملی (حتی علوم پایه و علوم کاربردی و...) و در جهت حمایت از کاشفان و مخترعان و نظریه‌سازان در این علوم و در فنون و صنایع نیز چنین فضایی پدید آید و البته برای آن‌که ضریب «علمی بودن» این نظریات و مناظرات، پایین نیاید و پخته‌گویی شود و سطح گفت‌وگوها نازل و عوامانه و تبلیغاتی نشود، باید تمهیداتی اندیشید و قواعدی نوشت. اینجانب با چنین طرح‌هایی همواره موافق بوده‌ام و از آن حمایت خواهم کرد و از شورای محترم مدیریت حوزه علمیه قم می‌خواهم تا با اطلاع و مساعدت «مراجع بزرگوار و محترم» و با همکاری و مشارکت «اساتید و محققین برجسته حوزه»، برای بالندگی بیشتر فقه و اصول و فلسفه و کلام و تفسیر و سایر موضوعات تحقیق و تألیف دینی و نیز فعال‌کردن «نهضت پاسخ به سئوالات نظری و عملی جامعه»، تدارک چنین فرصتی را ببینند. از شورای محترم انقلاب فرهنگی و به‌ویژه ریاست محترم آن نیز می‌خواهم که این ایده را در اولویت دستور کار شورا، برای رشد کلیه علوم دانشگاهی و نقد متون ترجمه‌ای و آغاز «دوران خلاقیت و تولید» در عرصه علوم و فنون و صنایع و به‌ویژه رشته‌های علوم انسانی و نیز معارف اسلامی قرار دهند تا زمینه برای این کار بزرگ به تدریج فراهم گردد و دانشگاه‌های ما بار دیگر در صف مقدم تمدن‌سازی اسلامی و رشد علوم و تولید فناوری و فرهنگ، قرار گیرند. بی‌شک هر دو نهاد از طرح‌های پیشنهادی فضایی دانشگاهی و حوزوی و از جمله طرح شما، استفاده خواهند کرد تا با رعایت همه جوانب مسأله، جنبش «پاسخ به سئوالات»، «مناظرات علمی» و «نظریه‌پردازی روشمند» را در کلیه قلمروهای علمی حوزه و دانشگاه، نهادینه و تشویق کنند. امیدوارم که مراحل اجرای این ایده، دچار فرسایش اداری نشده و تا پیش از بیست‌وپنجمین سالگرد انقلاب، نخستین ثمرات مهم آن آشکار شده باشد.

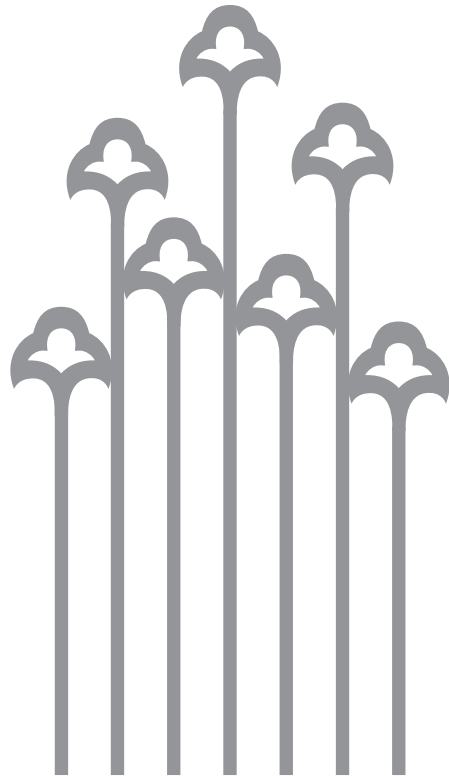
والله المستعان.

والسلام علیکم ورحمة الله

۱۳۸۱/۱۱/۱۶

نظام نامه

نظام‌نامه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره (ویژه علوم انسانی و معارف دینی)

فصل اول: کلیات

ماده ۱: نام

براساس مصوبات جلسات ۵۳۱، ۵۳۲ و ۵۳۳ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۹ و ۱۳۸۲/۱۰/۳۰ و ۱۳۸۲/۱۱/۱۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی، «هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره (ویژه علوم انسانی و معارف دینی)» تشکیل می‌شود که از این پس در این نظام‌نامه به طور خلاصه «هیأت» نامیده می‌شود.

ماده ۲: موضوع فعالیت

موضوع فعالیت «هیأت» عبارت است از: تدوین برنامه‌ها، سیاست‌های اجرایی، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها و فراهم نمودن زمینه لازم برای تحقق اهداف کرسی‌های علمی نظریه‌پردازی، نقد و مناظره در جهت تولید علم و ترویج آزاداندیشی در حوزه علوم انسانی و معارف دینی.

ماده ۳: محل استقرار

در حال حاضر محل استقرار «دبیرخانه هیأت» در ساختمان شماره ۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی واقع در تهران، تقاطع خیابان ولیعصر و طالقانی، شماره ۴۳۶، طبقه نهم می‌باشد. (تلفن: ۶۶۹۷۶۶۴۸، کدپستی: ۱۵۹۱۸۱۴۳۱۳)

ماده ۴: اهداف و سیاست‌ها

اهداف و سیاست‌های «هیأت» عبارتند از:

۱. حمایت ویژه از مباحثات روشمند و قابل دآوری و تبدیل آن به تجربه انباشته و جمع‌بندی شده،
۲. زمینه‌سازی ویژه برای نهضت تولید و عرضه نظریه اسلامی در علوم انسانی،
۳. علمی‌کردن مجادلات و تخصصی‌کردن گفت‌وگوهای فرهنگی و ایجاد فرصت رسمی و علمی و قانونی برای عرضه ایده‌ها و نقد و کالبد شکافی آن‌ها،
۴. نهادینه‌سازی اندیشه و بیان و امکان تبادل آرای علمی با رعایت اخلاق و منطق گفت‌وگو و قانون اساسی،
۵. کاستن از تنش‌ها و بحران‌های فرهنگی و مهار غوغاسالاری، عوام‌زدگی و عوام‌فریبی در مباحث فرهنگی و دینی در سطح دانشگاه،
۶. تشویق نخبگان و مراکز علمی کشور به ارائه نظریات پژوهشی و تولید نظریه در علوم انسانی با اتکا به مبانی اسلامی به منظور خروج از جزم‌های ترجمه‌ای و وارداتی و نیز تحجر و قشری‌گری،
۷. پاسخگویی به نیازهای فکری و معرفتی و اطلاع‌رسانی در مسائل علمی و فرهنگی مورد توجه دانشگاهیان،
۸. شفاف‌سازی محل نزاع و ابهام در جبهه‌بندی فکری و فرهنگی و جمع‌بندی علمی مباحث مهم به منظور رشد فرهنگی جامعه.

فصل دوم: تشکیلات سازمانی**ماده ۵**

ارکان «هیأت» برابر مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح ذیل می‌باشد:

الف) دبیرخانه هیأت

ب) کمیسیون‌های علمی

ماده ۶: هیأت

الف) ترکیب اعضای «هیأت» عبارت است از:

۱. رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی (رئیس هیأت)،
 ۲. رئیس فرهنگستان علوم،
 ۳. دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی،
 ۴. رئیس جهاد دانشگاهی،
 ۵. رئیس دفتر همکاری حوزه و دانشگاه،
 ۶. رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی،
 ۷. مدیر مرکز مدیریت حوزه علمیه قم،
 ۸. رئیس دانشگاه علامه طباطبائی،
 ۹. دو نفر از شخصیت‌های علمی یا مدیریتی مرتبط، به پیشنهاد وزیر علوم، تحقیقات و فناوری،
 ۱۰. دو نفر از شخصیت‌های علمی یا مدیریتی مرتبط، به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها،
- تبصره: اعضای بند ۹ و ۱۰، هرکدام از بین دو نفر پیشنهادی با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی انتخاب می‌شوند.
۱۱. يك نفر از شخصیت‌های صاحب‌نظر در زمینه هنر به پیشنهاد رئیس فرهنگستان هنر،
 ۱۲. شش نفر از صاحب‌نظران حوزه علوم انسانی و معارف اسلامی با انتخاب شورای عالی انقلاب فرهنگی،
- تبصره: احکام اعضای حقیقی را رئیس‌جمهور صادر می‌کند.
- ب) جلسات عادی هیأت حداقل به صورت ماهیانه تشکیل می‌شود و با حضور ۸ تن از اعضا رسمیت می‌یابد.
- تبصره: هیأت می‌تواند علاوه بر جلسات عادی، جلسات فوق‌العاده نیز تشکیل دهد.
- ج) حد نصاب لازم برای تصویب هر موضوع کسب حداقل ۶ رأی می‌باشد.
- د) چنانچه عضوی سه جلسه متوالی غیبت داشته باشد، این امر توسط رئیس هیأت به شورای عالی انقلاب فرهنگی گزارش می‌شود تا در خصوص ایشان اتخاذ تصمیم شود.

ماده ۷: وظایف هیأت و اعضای آن

وظایف هیأت و اعضای آن به شرح ذیل می‌باشد:

- الف) تصویب اصول راهبردی برای عملی‌سازی و تأسیس کرسی‌های نظریه‌پردازی و مناظره،
- ب) نظارت بر عملکرد دبیر، دبیرخانه و کمیسیون‌های علمی،
- ج) استماع و رسیدگی به گزارش‌های رئیس و دبیر،

د) انتخاب دبیر،

ه) تأیید و تصویب پیشنهاد اصلاح آیین‌نامه،

و) تصویب برنامه سالیانه هیأت،

ز) تصویب بودجه سالیانه پیشنهادی دبیرخانه،

ح) تصویب ویژگی‌های علمی اعضای شورای داوران کرسی‌ها،

ط) تصویب سیاست‌ها و ضوابط تشویقی برای ترویج و رونق کرسی‌های نظریه‌پردازی و مناظره،

ی) اعلام رسمی نظریه، نوآوری و نقد موفق،

تبصره: هیأت می‌تواند بر اساس رأی اکثریت مطلق اعضا، برخی از وظایف خود را به صورت موقت

به شورای علمی-راهبردی دبیرخانه واگذار نماید.

ارکان هیأت

ماده ۸: دبیر و دبیرخانه

الف) دبیر

دبیر هیأت برای مدت ۲ سال به پیشنهاد رئیس هیأت و با رأی اکثریت مطلق اعضا انتخاب

می‌شود. انتخاب مجدد ایشان بلامانع است.

تبصره: دبیر هیأت در پژوهشگاه مزبور هم‌مطراز معاونت‌های آن می‌باشد.

ب) شورای علمی-راهبردی دبیرخانه

مساعادت کارشناسی به دبیر و دبیرخانه و سایر وظایف مندرج در این اساسنامه را بر عهده دارد و

ساختار و اعضای^۱ آن بر اساس پیشنهاد دبیر به تصویب هیأت می‌رسد.

(۱) براساس ماده ۸ نظامنامه هیأت، مصوب جلسه مورخ ۴۸/۹/۴۱، شورای علمی-راهبردی دبیرخانه براساس ساختار و شرایط زیر تشکیل می‌شود:

اعضای شورای علمی-راهبردی، شامل شخصیت‌های حقوقی و حقیقی می‌گردد که شخصیت‌های حقوقی عبارتند از:

۱. ریاست هیأت،

۲. رئیس و معاونین دبیرخانه هیأت،

۳. رؤسای کرسی‌های علمی و نواب آن‌ها.

تبصره: شخصیت‌های حقیقی و معاونین دانشگاه‌ها به پیشنهاد دبیرخانه و تصویب شورای علمی-راهبردی دعوت می‌شوند.

شخصیت‌های حقیقی براساس معیارهای زیر به مدت دو سال انتخاب خواهند شد:

۱. برخورداری از توانایی علمی و کارشناسی مورد نیاز،

۲. بهره‌مندی از وجوه علمی لازم و ارتباطات فعال با دانشگاه‌ها و مراکز و شخصیت‌های علمی در رشته مورد نظر،

۳. داشتن عقیده و علاقه به اهداف هیأت،

۴. داشتن فراغت لازم برای حضور منظم در جلسات و تصدی گروه‌های علمی. مشورتی ذی‌ربط در دبیرخانه.

ج) دبیرخانه

مدیریت اجرایی حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی و مناظره و نیز عملی‌ساختن مصوبات هیأت

به عهده دبیرخانه می‌باشد.

تبصره: دبیرخانه شامل دبیر، کمیسیون‌های علمی و عوامل و کارکنان اجرایی و اداری می‌باشد.

ماده ۹: وظایف دبیر و دبیرخانه

وظایف دبیر و دبیرخانه عبارتند از:

الف) تهیه و تنظیم خط‌مشی‌های کلان و سیاست‌های خرد برنامه‌ای و اجرایی و پیشنهاد آن به هیأت جهت تصویب،

ب) هدایت و نظارت بر انجام کرسی‌ها،

ج) تهیه و پیشنهاد برنامه و بودجه سالیانه،

د) مدیریت کمیسیون‌های علمی،

ه) صدور احکام اعضای کمیسیون‌های علمی،

و) بررسی صلاحیت هیأت داوران هر کرسی،

ز) تهیه، تنظیم و ارائه هرگونه پیشنهاد و طرح جهت هرچه بهتر برگزارشدن کرسی‌ها،

ح) انجام مطالعات لازم در خصوص روش‌شناسی نظریه‌پردازی و مناظره علمی،

ط) نظرسنجی، نیازسنجی، امکان‌یابی و... جهت هرچه کامل‌تر برگزارشدن کرسی‌ها،

ی) ارزیابی علمی کرسی‌های برگزارشده و ارائه پیشنهادات تکمیلی برای بهینه‌سازی روند اجرای کرسی‌ها،

ک) هدایت کرسی‌ها و نظارت نزدیک بر نحوه اجرا و کیفیت علمی آن‌ها،

ل) تنظیم توافق‌نامه‌ها با دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی، کانون‌های مطالعاتی، مراکز تحقیقاتی،

انجمن‌های علمی، قطب‌های علمی و... جهت اجرا و گسترش کرسی‌ها،

م) تهیه و تنظیم گزارش شش‌ماهه جهت ارائه به هیأت و شورای عالی انقلاب فرهنگی.

ماده ۱۰: وظایف شورای علمی-راهبردی دبیرخانه

۱. مساعادت کارشناسی درباره وظایف دبیرخانه،

۲. رسیدگی به امور محوله از سوی هیأت،

۳. بررسی و تأیید صلاحیت هیأت داوران کرسی‌ها،

۴. بررسی و تأیید امتیازات علمی و مالی قابل اعطا به اعضای کرسی‌ها و مؤسسات برگزارکننده در

چارچوب سیاست‌ها و ضوابط مصوب.

ماده ۱۱: کمیسیون‌های علمی

کمیسیون‌های علمی بازوان علمی و کارشناسی دبیرخانه هستند.
الف) کمیسیون‌های علمی بنا به صلاح‌دید و تصویب هیأت می‌توانند دائمی یا موقت باشند.
ب) تعداد کمیسیون‌ها، عناوین و وظایف آن‌ها بنا به تصمیم و تصویب هیأت تعیین می‌گردد و می‌تواند متغیر باشد.

ماده ۱۲: وظایف کمیسیون‌های علمی

وظایف کمیسیون‌های علمی عبارتند از:
الف) ارائه مشاوره علمی به دبیر،
ب) تهیه و تنظیم اولویت‌های علمی کرسی‌ها،
ج) بررسی اولیه طرح‌ها و تقاضاهای علمی برای ارائه در کرسی‌ها،
د) مطالعه، بررسی و اظهارنظر در خصوص امور محوله از سوی دبیر،
ه) تهیه، تنظیم و ارائه هرگونه پیشنهاد و طرح جهت هرچه بهتر برگزارشدن کرسی‌ها،
و) انجام مطالعات لازم در خصوص روش‌شناسی نظریه‌پردازی و مناظره علمی،
ز) نگرشنگاری، نیازسنجی، امکان‌یابی و... جهت هر چه کامل‌تر برگزارشدن کرسی‌ها،
ح) ارزیابی علمی کرسی‌های برگزارشده و ارائه پیشنهادات تکمیلی برای بهینه‌سازی روند اجرای کرسی‌ها،
ط) حضور در کرسی‌ها و مطالعه نزدیک نحوه اجرا و کیفیت علمی آن‌ها.

ماده ۱۳

این نظام‌نامه با سیزده ماده و پنج تبصره در مورخ ۸۴/۹/۱۴ بازنگاری و تصویب شد.

(۱) کمیسیون‌های علمی ورشته‌های ذی‌ربط

(۱) علوم عقلی (شامل حوزه‌های فلسفه، فلسفه دین، کلام، عرفان، معرفت‌شناسی، فلسفه‌های مضاف)

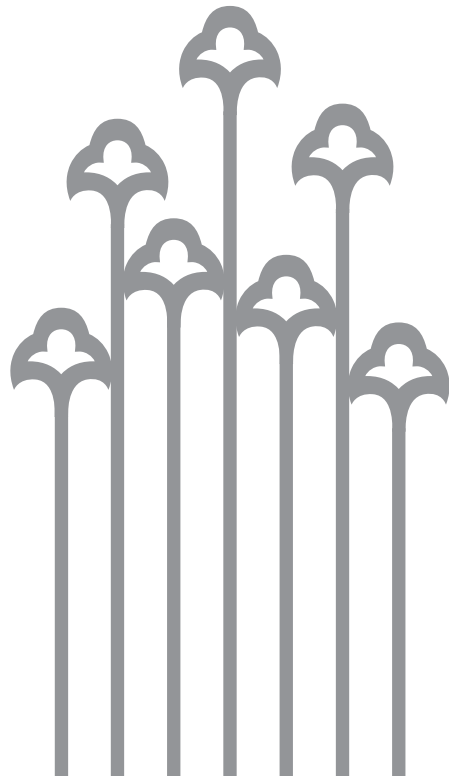
(۲) علوم نقلی (شامل حوزه‌های علوم قرآنی و حدیث، فقه و اصول، ادبیات عرب، ادبیات فارسی و زبان‌شناسی)

(۳) علوم اجتماعی (شامل حوزه‌های تاریخ، جغرافیا، اقتصاد، علوم سیاسی، فرهنگ و تمدن، حقوق، علوم اجتماعی و ارتباطات، مدیریت، مطالعات زنان و خانواده)

(۴) علوم رفتاری (شامل حوزه‌های تعلیم و تربیت، اخلاق، روان‌شناسی)

(۵) هنر و معماری (شامل حوزه‌های هنر، معماری، شهرسازی)

ساختار و اعضای شورای علمی دبیرخانه

آشنایی با دبیرخانه هیأت‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره

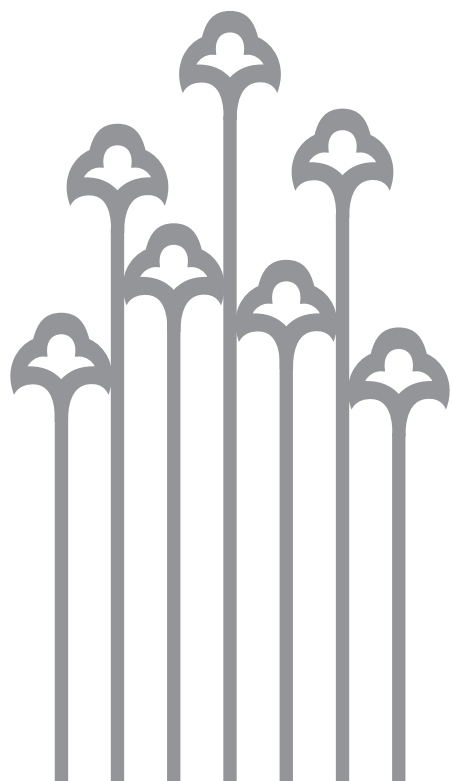
رئوس فعالیت‌های جاری دبیرخانه

۱. کارشناسی و آماده‌سازی دستور جلسات هیأت،
۲. برگزاری شورای علمی-راهبردی دبیرخانه با حضور صاحب‌نظران برجسته کشور،
۳. پیگیری تحقق برنامه اعطای امتیازات مشترک شورای داوران و هیأت به کرسی‌ها از سوی هیأت‌های ممیزه،
۴. رایزنی گسترده با موسسات معتبر علمی کشور به منظور ارتقای کمی و کیفی، برگزاری کرسی‌ها در برنامه‌های کوتاه‌مدت و درازمدت،
۵. تلاش رسانه‌ای جهت تبیین ضرورت و استانداردسازی کرسی‌ها،
۶. نظارت کلان بر برگزاری کرسی‌ها به منظور ارتقای کیفیت و نیز اعطای امتیاز و کمک هزینه طبق آیین‌نامه،
۷. اخذ و جمع‌بندی گزارشات مربوط به برگزاری کرسی‌های معتبر در سراسر کشور.

برنامه‌های ویژه دبیرخانه

۱. طراحی و سازماندهی تشکیلات نهایی دبیرخانه هیأت از جمله: ساماندهی حلقه‌ها و کمیسیون‌های علمی و نیز تهیه مکان و تجهیز،
۲. تأسیس فصلنامه علمی به منظور انتشار منظم نتایج کرسی‌های حائز امتیاز برتر،
۳. طراحی و راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی،
۴. زمینه‌سازی و حمایت از برگزاری کرسی‌های بین‌المللی (نقد فعال نظریه‌های مطرح جهانی)،
۵. حمایت از تأسیس انجمن‌های نقد در کشور،
۶. زمینه‌سازی تأسیس انجمن ملی نقد ایران،
۷. حمایت از تأسیس «خانه ملی گفتگوی آزاد»،
۸. برگزاری کارگاه‌های علمی روش‌شناسی پژوهش، نوآوری، نقد و مناظره،
۹. طراحی و راه‌اندازی سامانه مجازی هیأت حمایت از کرسی‌ها.

انواع کرسی‌ها، فوائد، آثار و خط‌مشی‌های کلی حاکم بر آن‌ها

انواع کرسی‌ها، فواید، آثار و خط‌مشی‌های کلی حاکم بر آن‌ها

انواع کرسی‌ها

کرسی‌ها به دو دسته تقسیم می‌گردد:

الف) کرسی‌های تخصصی که عبارتند از:

به نشست‌های علمی اطلاق می‌شود که صاحب‌نظران، در چند جلسه، در حضور شورای داوران و کمیته ناقدان، به ارائه مدعیات علمی خود که قبلاً در قالب طرح‌نامه نظریه، نوآوری یا نقد به دبیرخانه هیأت ارائه کرده‌اند، می‌پردازند. این جلسات در قالب پیش‌اجلاسیه و اجلاسیه و با سه عنوان برگزار می‌شوند:

- کرسی نظریه‌پردازی
- کرسی نوآوری
- کرسی نقد

پیش‌اجلاسیه و اجلاسیه نهائی: به جلسه‌ای تخصصی، مرکب از صاحب‌نظر(طرح)، شورای داوران، کمیته ناقدان و ناظران علمی اطلاق می‌شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری

اجلاس‌ها، به نقد و ارزیابی طرح‌ها می‌پردازند. پیش‌اجلاس‌ها در مراکز علمی و به صورت عمومی برگزار می‌شوند، در پایان دفاعیات صاحب‌نظر، نسبت به نقدهای مطرح شده، اصلاحاتی توسط شورای داوری مطرح می‌شود. در صورتی که این اصلاحات، بنیادی نباشد و امکان داوری نهایی و نمره‌دهی در جلسه آتی فراهم باشد، جلسه بعد با عنوان اجلاس‌نهائی تشکیل خواهد شد و نوع مدعای علمی (نظریه، نوآوری و نقد) و درجه آن (عالی، خوب، متوسط و ضعیف) تعیین می‌شود و به تناسب درجه، مشمول حمایت‌های مصوب خواهند شد. در غیر اینصورت یا طرح رد می‌شود و یا تا انجام اصلاحات لازم، پیش‌اجلاس‌ها تکرار می‌شود.

ب) کرسی‌های ترویجی

نشستی علمی با ارائه متن مکتوب (چاپ شده یا نشده) صاحب‌نظر برای دفاع از نظر خود یا نظر غیر به همراه نقد ناقد یا ناقدان یا مباحثه علمی دو صاحب‌نظر رقیب دارای متن مکتوب در مدعای علمی که بدون داوری و براساس اخلاق، منطق علمی و آزادی بیان با هدف بسط فرهنگ «گفتگو و نقد»، تقویت فضای عقلانی، ترویج و بررسی دیدگاه‌های مختلف و گفتمان سازی علمی، توسط مراکز علمی و آموزشی در دو قالب ذیل برگزار می‌گردد:

• **عرضه و نقد دیدگاه علمی:** به نشستی نوآورانه، روشمند و علمی اطلاق می‌گردد که با هدف تبیین و معرفی نظریه یا مکتب یا ایده یا بینش یا جریان، به ارزیابی و سنجش نقاط ضعف و قوت پرداخته و نهایتاً اصلاح و بهبود آن را دنبال میکند.

• **مناظره علمی:** به مباحثه ای رو در رو، روشمند و منطقی میان دو صاحب‌نظر اطلاق می‌شود که به‌گونه‌ای نقادانه، دیدگاه‌ها و نظرات یکدیگر را درباره مدعای علمی خاص به چالش می‌کشند.

فوائد و آثار کلی مترتب بر برگزاری کرسی‌ها

۱. ایجاد فرصت شایسته برای طرح نظریات و نقدهای جدید در فضاها علمی و تخصصی،
۲. ایجاد زمینه نقد عالمانه و منصفانه دیدگاه‌ها و نظریات نو از سوی جامعه علمی مربوط،
۳. رفع برخی زمینه‌های سوءاستفاده‌های سیاسی از ساحت علم و طرح مباحث تخصصی در محافل عمومی به قصد ایجاد تزلزل عقیدتی و یا تشویش اذهان عمومی،
۴. ایجاد زمینه لازم برای گسترش فرهنگ نقد و نوآوری در کشور،
۵. کمک به رفع برخی گره‌ها و تقابلات علمی میان طیف‌های فکری کشور (به‌ویژه در مناظره‌ها)،
۶. کمک به حل مسائل و معضلات علمی و گسترش مرزهای دانش و معرفت در قلمرو مباحث قابل طرح در کرسی‌ها، و نیز شناخت نقص‌ها و کاستی‌های علمی و مدیریتی در عرصه پژوهش،
۷. حمایت معنوی، تشویق و تکریم شخصیت‌های علمی ناقد و نظریه‌پرداز،

۸. کمک به شفاف‌سازی ظرفیت‌ها و ایجاد امکان شناسایی استعداد‌های علمی ناشناخته و نوآوری‌ها و نظریه‌های جدید،
۹. خارج ساختن پژوهش از انزوا و حاشیه، و ایجاد زمینه جدی شدن آن در ساختار کلان مدیریتی کشور،
۱۰. کمک به استانداردسازی روش‌های پژوهش، ارتقای کیفیت پروژه‌های تحقیقی و شفاف‌سازی خاستگاه‌ها و مراجع علمی،
۱۱. فراهم‌سازی فرصت‌های مناسب برای بهره‌برداری از دستاوردهای علمی در کشور،
۱۲. افزایش رونق و نشاط علمی در کشور.

خط‌مشی‌های کلی حاکم بر برگزاری کرسی‌ها

۱. رعایت مراتب و شئون علمی،
۲. رعایت آزادی بیان، عدالت و اخلاق علمی در بیان دیدگاه‌ها، نقدها و داوری‌ها،
۳. رعایت شخصیت و کرامت صاحبان نوآوری، نظریه‌پردازی، نقد و مناظره،
۴. پرهیز از سطحی‌نگری و عوام‌زدگی در برگزاری کرسی‌ها از قبیل: دقت در دعوت حضار و نحوه اعلام نتایج،
۵. اجتناب از سیاست‌زدگی و جناح‌گرایی.

خط‌مشی‌های کلی حاکم بر حمایت‌ها

۱. اجتناب از تمرکزگرایی در اجرا، ضمن رعایت صلاحیت و توانایی مؤسسات برگزارکننده،
۲. عنایت به تمامی رشته‌ها و گرایش‌های علوم انسانی، هنر و معارف دینی که امکان برگزاری کرسی‌ها در آن‌ها متصور است،
۳. تلاش برای تشویق و فرهنگ‌سازی جهت نهادینه‌کردن برگزاری کرسی‌ها و ایجاد انگیزه در میان نخبگان علمی کشور،
۴. اهتمام به بسترسازی جهت استمرار و ماندگاری کرسی‌ها در کشور،
۵. ایجاد هماهنگی میان دانشگاه‌ها و مؤسسات عالی پژوهشی و برخورداری نتایج کرسی‌ها از ضمانت‌های قانونی.

حمایت‌ها

حمایت‌ها در دو دسته حمایت از کرسی‌های تخصصی و حمایت از کرسی‌های ترویجی تقسیم می‌شود:

۱. حمایت از کرسی‌های تخصصی

مدعاهای علمی که با تشکیل اجلاس رسمی، پس از نقد و ارزیابی و دفاع، از سوی شورای داوری تعیین رتبه شده و امتیاز کافی کسب می‌کنند، برحسب مورد، از حمایت‌های زیر برخوردار می‌گردند:

الف) حمایت‌های حقوقی و مالی:

۱. معرفی صاحب‌نظر و اثر مکتوب به بنیاد نخبگان، صندوق حمایت از پژوهشگران، جشنواره فارابی، جشنواره خوارزمی، جشنواره حوزه، جشنواره کتاب سال، و دیگر جشنواره‌های ملی و خارجی و خانه کتاب و ...
۲. هماهنگی لازم برای محاسبه و اعمال امتیاز ارتقاء مرتبه علمی در مرکز مربوطه طبق آیین‌نامه وزارت علوم.
۳. پرداخت مبلغ مصوبات اهدایی از سوی دبیرخانه.

ب) حمایت‌های علمی:

۱. تألیف مجموعه مقالات در نقد و شرح نظریه و نظر و نقد موفق.
۲. تشکیل جلسات و میزگردهای شرح و نقد با حضور یا در غیاب صاحب‌نظر.
۳. تمهید کاربردی کردن نظریه و اثر بخشی آن، در شئون کشور، حسب مورد.
۴. هدایت رساله‌های علمی دکتری در جهت شرح، تفصیل، ارزیابی، نقد و کاربردی کردن ابداعات نظرات و نظریه‌های دفاع شده.
۵. تأمین امکانات مادی لازم در جهت تکمیل تحقیق، از سوی محقق.
۶. ادامه نقدهای تفصیلی از سوی ناقدان مختلف به انحاء گوناگون.

ج) حمایت‌های ترویجی و اجتماعی:

۱. انتشار گزارش‌نامه علمی رسمی اجلاس ارزیابی و دفاع به عنوان کتاب کرسی.
۲. انعکاس خبری مناسب در مورد جریان برگزاری و نتایج علمی آن.
۳. انتشار نظریه، نوآوری و نقد در پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت‌های حمایت.
۴. ترغیب مؤسسات و شخصیت‌ها به برگزاری جشن و اعطاء هدایا به محقق صاحب‌نظر.
۵. پیگیری آموزشی کردن نظرات، نقدها و نظریه‌های موفق و مرجع در متون درسی.
۶. اطلاع‌رسانی پیوسته به متخصصان حوزه علمی مرتبط با نظریه‌ها در داخل و خارج، به

(۱) اشاره به خط مشی‌های کلی حاکم در حمایت از مدعاهای علمی با دفاع موفق و پس از برگزاری اجلاس دارد که به صورت ماده الحاقی به آیین‌نامه چهارم شورای علمی - راهبردی مورخ ۸۸۳۱/۳/۶۱ که در هفتمین جلسه این شورا مورخ ۸۸۳۱/۶/۷ به تصویب رسید.

منظور توسعه و تکامل نظریه.

۷. رونمایی از اثر حاوی نظریه، نظر و نقد موفق، در محیط‌ها و مجامع مناسب.
۸. سعی در تبدیل یافته‌های نظریه‌های موفق به صورت فناوری، برحسب اقتضاء.
۹. ترجمه یافته‌های نظریه‌های موفق به زبان‌های خارجی (به ویژه عربی و انگلیسی).
۱۰. اجرایی کردن مقدمات شرکت صاحب کرسی برای ارائه مقاله در کنفرانس‌های بین‌المللی.

تذکر:

پاره‌ای از موارد یاد شده، از سوی دبیرخانه هیأت‌های حمایت انجام می‌پذیرد و برخی دیگر توسط نهادها و سازمان‌های مسئول و مرتبط.

۲. حمایت از کرسی‌های ترویجی

بر اساس بند ۱۴ از ماده ۶ (فعالیت‌های پژوهشی و فناوری) جدول شماره ۳-۱ و بند ۱۵ از ماده ۶، جدول ۳-۲ آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی، برای ارائه دهنده و مناظره‌کنندگان جلسات کرسی‌ها گواهی صادر می‌شود.

پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی بر اساس جدول زیر صادر می‌شود.

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۱۴	۱. ارائه کرسی‌های علمی ترویجی	۴ تا ۲		
	ارائه دستاوردها و نتایج علمی پژوهشی برگرفته از کرسی‌های نظریه‌پردازی در همایش‌ها و میزگردهای مراکز علمی ملی و بین‌المللی	۴		

ماده ۶ - جدول ۳-۱ - امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های پژوهشی، فناوری بند ۱۴ و جدول ۳-۲ بند ۱۵

بر اساس بند ۸ از ماده ۴ (فعالیت‌های فرهنگی - تربیتی و اجتماعی) جدول شماره ۱ آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی برای تمامی ناقدان و مدیران جلسات کرسی‌ها گواهی صادر می‌شود.

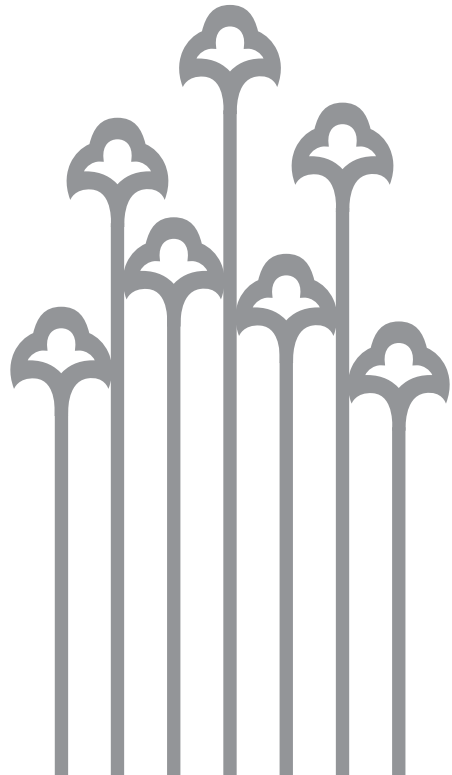
پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی براساس جدول زیر صادر می‌شود.

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۸	طراحی و مشارکت فعالانه در برگزاری کرسیهای نقد و نظریه پردازی با تأیید مرجع ذی صلاح	۲ تا ۴	۶	

ماده ۴-جدول ۱- امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های فرهنگی، تربیتی، اجتماعی بند ۸

آیین نامه‌ها

آیین‌نامه‌های برگزاری کرسی‌های نوآوری، نظریه‌پردازی، نقد

آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های نوآوری و نظریه‌پردازی

ماده ۱: تعاریف

نظریه: عبارت است از: گزاره (یا گزاره‌های) حاوی مدعا (یا مدعا‌های) منسجم مبتنی بر «مبنا»

(۱) طبقه بندی نظریه:

نظریه‌ها، به لحاظ‌های گوناگون قابل تقسیم و طبقه بندی اند، از جمله:

۱. به لحاظ «ارزش‌گذاری قدسی» و نسبتی که با دین دارد، به دو گروه: «دینی» / «لاهوئی» و «سکولار» / «ناسوتی».

۲. از حیث «گونه شناسی معرفتی»، و «روش شناسی» تولید، به سه دسته ی: فلسفی، علمی، و دینی؛ یا عقلی، تجربی، و نقلی.

۳. به لحاظ «گستره ی کاربرد» و تأثیر، به سه طبقه بشرح زیر:

(۱) نظریه ی گسترده، یا «ابرنظریه»: ابرنظریه را به نظریه ی کلانی اطلاق می‌کنیم که مشتمل بر چندین نظریه ی «نیم‌گسترده» و «خرده-نظریه» بوده، و از کاربرد وسیعی در رشته های نظری و یا رشته های عملی گوناگون (فراشته ای یا بینارشته ای) برخوردار باشد.

(۲) نظریه ی نیم گسترده: نظریه ی نیم گسترده را به نظریه ای اطلاق می‌کنیم که مشتمل بر چندین «خرده نظریه» بوده و دارای کاربرد چشم‌گیری در رشته ی نظری یا رشته ی کاربردی معینی باشد.

(۳) نظریه ی غیرگسترده یا «خرده نظریه»: «خرده نظریه را به نظریه ای اطلاق می‌کنیم که دارای کاربرد محدود در زمینه های نظری یا عملی محدود باشد.

۴- در روزگار ما برخی دانشگاهیان نظریه‌ها را به لحاظ گستره ی نفوذ جغرافیای نخبگانی و بر حسب میزان ارجاعات و کاربرد آن در آثار دیگران تقسیم می‌کنند؛ در این صورت می‌توان نظریه‌ها را، دست‌کم به دو سطح، طبقه بندی کرد:

(۱) ملی: شناخته و مورد ارجاع در میان اصحاب معرفت و متخصصان فقط یک کشور.

(۲) فراملی یا جهانی: شناخته و مورد ارجاع در میان اصحاب معرفت ملل مختلف.

• تعریف فرانظریه:

هر نظریه یا علمی، بمثابة یک «نگره» یا دستگاهی نظری، بر ساخته بر/ و برخاسته از: «پیش پذیرفته‌ها» می‌است. از انباشت دستگاه و ار این پیش پذیرفته‌ها، دستگاه‌های معرفتی تکون بخش علم‌ها و نظریه‌ها پدید می‌آید؛ این گونه پیش پذیرفته‌ها را «مبادی» نظریه یا علم می‌نامیم، و دستگاه نظری زاینده ی علم‌ها و نظریه‌ها را، «فراعلم» و «فرانظریه» (شاید معادل paradigm) می‌خوانیم.

(برگرفته از کتاب علم دینی / گفتار دوم / علی اکبر رشاد)

(یا مبانی) مشخص، برآمده از «منطق» مناسب، متکی بر «دلیل» (یا دلایل) و مؤیدات موجه، که پذیرش آن موجب دگرگونی در یک قلمرو «علمی-معرفتی» یا «عملی-معیشتی» می‌گردد. یک نظریه کامل و کارآمد، باید از ویژگی‌هایی از قبیل عناصر زیر برخوردار باشد: ۱. شفافیت مفهوم‌شناختی، ۲. مسأله‌ی اصلی مشخص، ۳. ارکان و اجزاء منسجم، ۴. برخورداری از ملزومات روش‌شناسانه، ۵. پیش‌انگاره‌ها و مبانی روشن و متقن، ۶. دلایل و شواهد محکم و مقاوم، ۷. قدرت بر نقد و ابطال نظریه‌های رقیب و معارض، ۸. تعمیم‌پذیری کافی، ۹. نتایج نظری و کاربردی درخور.

نوآوری: نوآوری بالمعنی الاعم، عبارت است از هرگونه ابداع علمی و نظری (تولیدگفتمان نو، دانش جدید، روش جدید، نظریه‌ی نو، مطلب ابداعی مادون نظریه؛ و نیز نقد در طراز هر کدام از سطوح پیشگفته)

نوآوری بالمعنی الأخص (در اصطلاح هیأت‌حمایت از کرسیها) به هر نوآورده علمی که نازلتر از نظریه باشد، اطلاق می‌گردد.

پیش‌اجلاسیه و اجلاسیه: به جلسه‌ای تخصصی، مرکب از صاحب‌نظر(طرح)، شورای داوران، کمیته ناقدان و ناظران علمی اطلاق می‌شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری اجلاسیه‌ها، به نقد و ارزیابی طرح‌ها می‌پردازند.

صاحب‌نظر: به افرادی که مدعای علمی خود را در قالب طرح‌نامه نوآوری و نظریه‌پردازی به دبیرخانه هیأت‌ارائه و مجوز برگزاری کرسی را اخذ کرده‌اند.

ناقدان: افرادی که مدعای علمی صاحب‌نظر را براساس مبانی و مؤلفه‌های علمی به شیوه‌ای منطقی مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند.

شورای داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه با پیشنهاد مرکز علمی و تأیید دبیرخانه هیأت، تعیین می‌شوند.

مرکز علمی: به مراکز علمی معتبری اطلاق می‌شود که درصد برگزاری کرسی‌ها می‌باشند.

ماده ۲: خطوط مشی کلی در برگزاری کرسی‌ها

۱. تحفظ بر رعایت نصاب‌نامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائه نظریه و مدیریت کرسی،
۲. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آراء، اشخاص و آثار،
۳. رعایت شخصیت و کرامت صاحبان نوآوری، نظریه‌پردازی، نقد و مناظره،
۴. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی،
۵. پرهیز از سطحی‌نگری و عوام‌زدگی در برگزاری کرسی‌ها از قبیل: دقت در دعوت حضار و نحوه اعلام نتایج،

۶. اهتمام به روزآمدی و کارایی نظریه و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تأسیس هیأت (مندرج در نظام‌نامه هیأت)،

ماده ۳: ویژگی‌های صاحبان‌نظر

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
۲. برخورداری از اثر علمی و رشته تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،
۳. آشنایی و اشراف به نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث،
۴. داشتن قدرت تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

ماده ۴: نحوه احراز صلاحیت صاحب‌نظر جهت برگزاری کرسی

به منظور تشخیص صلاحیت علمی صاحبان‌نظر، و نیز قابلیت نوآوری و نظریه‌جهت طرح در کرسی، صاحب‌نظر باید ابتدا طرح‌نامه مخصوص را تکمیل کند. پس از بررسی طرح‌نامه از سوی شورای داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق محتوای آن در نشست متشکل از شورای داوران و صاحب‌نظر، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی صرفاً با امضای دو سوم اعضای شورای داوران و تأیید دبیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده ۵: ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت شورای داوران

شورای داوران درباره هر نظریه به صورت جداگانه، به پیشنهاد مرکز علمی و تأیید دبیرخانه هیأت، براساس شرایط زیر تشکیل خواهد شد:

الف) عضویت حداقل سه و حداکثر پنج تن از صاحب‌نظران برجسته در رشته مربوط و برخوردار از شرایط زیر که از میان اعضا يك نفر به عنوان دبیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،
 ۲. داشتن حداقل يك اثر علمی قابل قبول در موضوع نوآوری یا نظریه،
 ۳. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی‌نفع بودن،
 ۴. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایندهای برگزاری کرسی‌ها.
- ب) جلسات شورای داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:
۱. بررسی و تصویب طرح‌نامه و تأیید صلاحیت صاحب‌نظر،
 ۲. بررسی صلاحیت ناقدان نظریه،
 ۳. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،

۴. جمع‌بندی و ارزیابی نوآوری یا نظریه در زمان برگزاری کرسی،
۵. امتیازدهی.

تبصره ۱: در صورت لزوم شورای داوران، از صاحب‌نظر و ناقدان آن جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرح‌نامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره ۲: شورای داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هرگونه داوری و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب‌نظر مبادرت نماید.

تبصره ۳: وظیفه دبیر شورای داوران، برگزاری نشست‌های شورا، انجام رأی‌گیری، تهیه صورتجلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره ۴: پرداخت حقوق مادی اعضای شورای داوران بر عهده مرکز علمی خواهد بود.

ماده ۶: نحوه برگزاری کرسی‌های نظریه‌پردازی

برنامه جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

الف) قرائت کلام‌الله مجید،

ب) خیرمقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث،

ج) دعوت از صاحب‌نظر و نیز شورای داوران و ناقدان جهت قرارگرفتن در جایگاه،

د) ارائه صاحب‌نظر در سرفصل‌های زیر:

۱. تعریف اصطلاحات کلیدی،

۲. مساله اصلی،

۳. فرضیه،

۴. مبانی،

۵. دلایل،

۶. تفاوت فرضیه با فرضیه رقیب،

۷. شرح و تبیین نوآوری یا نظریه،

۸. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نتایج نوآوری یا نظریه.

ه) نقد ناقدان در بخش‌های زیر:

۱. تبیین روش‌شناسی نقد و منابع و مآخذ،

۲. تبیین صورت مسأله،

۳. تبیین نقاط قوت،

۴. تبیین نقاط ضعف،

۵. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.

و) پاسخ صاحب‌نظر به ناقدان براساس بخش‌های زیر:

۱. اشکالات روش‌شناسی،

۲. اشکالات مربوط به فهم نوآوری یا نظریه،

۳. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،

۴. نتیجه‌گیری.

ز) طرح پرسش‌کتبی یا شفاهی از سوی حضار،

ح) پاسخ صاحب‌نظر به پرسش‌های حضار،

ط) طرح سؤالات از سوی شورای داوران،

ی) پاسخ صاحب‌نظر به سؤالات شورای داوران،

ک) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصره ۱: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی مرکز علمی - پس از تأیید شورای داوران - به کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده شش این آیین‌نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سؤالات کتبی حضار می‌باشد.

تبصره ۲: مرکز علمی می‌تواند هنگام ارائه طرح‌نامه نسبت به شناسایی و معرفی ناقدان جهت نقد طرح‌نامه نوآوری یا نظریه در کرسی به دبیرخانه جهت بررسی و تأیید، مبادرت نماید. ویژگی‌های علمی ناقدان با ویژگی‌های صاحب‌نظر مندرج در ماده سه این آیین‌نامه یکسان خواهد بود.

تبصره ۳: کرسی‌ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمعی از استادان و فضلاء حوزه و دانشگاه و نیز دانشجویان و طلاب مقاطع عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع نظریه برگزار می‌شوند و امکان طرح سؤالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت نام قبلی است.

ماده ۷: نحوه امتیازدهی

امتیازدهی کرسی‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که حضار طبق نمون برگ نظرخواهی معتبر به نظریه می‌دهند و جمع امتیازات شورای داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهد شد:

۱. معدل امتیازات حضار همراه با نمون برگ معتبر و امضا، به دبیر شورای داوران تحویل خواهد شد و در کنار امتیاز شورای داوران در صورتجلسه رسمی منعکس خواهد گردید.

۲. جمع امتیاز اعلامی از سوی شورای داوران براساس نمون برگ نظرخواهی محرمانه و معتبر همراه با امضا، نمره ۱۰۰ خواهد بود.

تبصره ۱: از میان حضار، تنها افرادی می‌توانند به اظهارنظر در نمون برگ مبادرت نمایند که از شرایط مذکور در تبصره ۳ ماده شش این آیین‌نامه برخوردار باشند.

تبصره ۲: مجموع امتیازات از سوی شورای داوران تأیید و در قالب صورتجلسه‌ای به امضای اکثریت اعضای شورای مزبور خواهد رسید.

۳. از مجموع ۱۰۰ امتیاز، درجه نوآوری یا نظریه به شرح زیر از سوی شورای داوران اعطا خواهد شد:
- الف) ۹۰ تا ۱۰۰: عالی
 ب) ۷۰ تا ۹۰: خوب
 ج) ۵۰ تا ۷۰: متوسط
 د) زیر ۵۰: ضعیف

ماده ۸: نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

۱. پس از اعطای امتیاز از سوی شورای دآوری و اعلام رسمی هیأت، دبیرخانه صرفاً برای کرسی‌های حائز رتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ‌های مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.
 ۲. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از صاحب نظر حمایت به عمل خواهد آمد:
 الف. معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای امتیازات قانونی،
 ب. معرفی رسمی به بنیاد ملی نخبگان جهت برخورداری از حمایت‌های مادی و معنوی بنیاد برابر مقررات،
 ج. انتشار نتایج کرسی یا مقاله صاحب نظر در فصلنامه علمی و پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت،
 د. تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار خواهد شد.
- تبصره ۱:** دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی مرکز علمی، برای تأمین بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.
- تبصره ۲:** صاحبان نظر و ناقدان آنان، به هنگام برگزاری جلسات کرسی‌ها در بیان دیدگاه‌های خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و مرکز علمی، موظف خواهند بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان. مادام که با آیین‌نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد. پیگیری کنند.
- تبصره ۳:** دبیرخانه هیأت بر اساس ارزیابی جداگانه، از مراکز علمی که در برگزاری و مدیریت کرسی از امتیاز بالایی برخوردار شده باشند، تقدیر به عمل خواهد آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی منعکس خواهد کرد.

ماده ۹

این آیین‌نامه در ۹ ماده و ۱۲ تبصره در تاریخ ۸۴/۹/۲۸ به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های نقد

ماده ۱: تعاریف

نقد: استقرای مستدل، متقن و مستند مجموعه محاسن و معایب یک مکتب، نظریه یا اثر علمی در مسیر ابطال یا تکمیل آن نظریه، با رعایت ادبیات رشته علمی مربوط و منطق و اخلاق نقد که از چارچوب نظری و ساختار علمی روشن برخوردار باشد.

پیش‌اجلاسیه و اجلاسیه: به جلسه‌ای تخصصی، مرکب از صاحب‌نظر(طرح)، شورای داوران، کمیته ناقدان و ناظران علمی اطلاق می‌شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری اجلاسیه‌ها، به نقد و ارزیابی طرح‌ها می‌پردازند.

صاحب‌نظر: به افرادی که مدعای علمی خود را در قالب طرح‌نامه^۱ نقد به دبیرخانه هیأت‌ارائه و مجوز برگزاری کرسی را اخذ کرده‌اند.

ناقدان: افرادی که مدعای علمی صاحب‌نظر را براساس مبانی و مؤلفه‌های علمی به شیوه‌ای منطقی مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند.

شورای داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی

(۱) برای مشاهده کلیه طرح‌نامه‌ها رک: www.farhangoeilm.ir

روشمند و علمی نظریه با پیشنهاد مرکز علمی و تأیید دبیرخانه هیأت، تعیین می‌شوند.
مرکز علمی: به مراکز علمی معتبری اطلاق می‌شود که درصدد برگزاری کرسی‌ها می‌باشند.

ماده ۲: خطوط مشی کلی در برگزاری کرسی‌ها

۱. تحفظ بر رعایت نصاب‌نامه‌های علمی و فنی معتبر در ارائه نظریه و مدیریت کرسی،
۲. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آرا، اشخاص و آثار،
۳. رعایت شخصیت و کرامت صاحبان نوآوری، نظریه‌پردازی، نقد و مناظره،
۴. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره اجتماعی،
۵. پرهیز از سطحی‌نگری و عوام‌زدگی در برگزاری کرسی‌ها از قبیل: دقت در دعوت حضار و نحوه اعلام نتایج،
۶. اهتمام به روزآمدی و کارایی نظریه و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تأسیس هیأت (مندرج در نظام‌نامه هیأت)،

ماده ۳: ویژگی‌های صاحبان نظر

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی حوزوی یا دانشگاهی،
۲. برخورداری از اثر علمی و رشته تحصیلی یا تحقیقاتی مرتبط با موضوع کرسی،
۳. آشنایی و اشراف به نظریات و دیدگاه‌های مطرح در زمینه موضوع مورد بحث،
۴. داشتن قدرت تجزیه و تحلیل علمی در رشته مورد بحث.

ماده ۴: نحوه احراز صلاحیت صاحب نظر جهت برگزاری کرسی

به منظور تشخیص صلاحیت علمی صاحبان نظر، و نیز قابلیت نقد جهت طرح در کرسی، صاحب نظر باید ابتدا طرح‌نامه^۱ مخصوص نقد را تکمیل کند. پس از بررسی طرح‌نامه از سوی شورای داوران و در صورت لزوم بررسی دقیق محتوای آن در نشست متشکل از شورای داوران و صاحب نظر، کرسی برگزار خواهد شد. شایان ذکر است، برگزاری کرسی صرفاً با امضای دو سوم اعضای شورای داوران و تأیید دبیرخانه هیأت ممکن خواهد بود.

ماده ۵: ترکیب و نحوه تشکیل و فعالیت شورای داوران

شورای داوران درباره هر نظریه به صورت جداگانه، به پیشنهاد مرکز علمی و تأیید دبیرخانه هیأت، براساس شرایط زیر تشکیل خواهد شد:

الف) عضویت حداقل سه و حداکثر پنج تن از صاحب نظران برجسته در رشته مربوط و برخوردار از

شرایط زیر که از میان اعضا يك نفر به عنوان دبیر با رأی اکثریت انتخاب خواهد شد:

۱. داشتن تحصیلات یا مطالعات عالی دانشگاهی یا حوزوی،
 ۲. داشتن حداقل يك اثر علمی قابل قبول در موضوع نقد،
 ۳. برخورداری از صلاحیت‌های اخلاقی لازم و غیرذی نفع بودن،
 ۴. داشتن آشنایی کافی با ضوابط و فرایندهای برگزاری کرسی‌ها.
- ب) جلسات شورای داوران برای بررسی موارد زیر و با حضور اکثریت اعضا تشکیل می‌گردد:
۱. بررسی و تصویب طرح‌نامه و تأیید صلاحیت صاحب نظر،
 ۲. بررسی صلاحیت ناقدان نظریه،
 ۳. تأیید صلاحیت مدیر کرسی و تعیین نحوه مدیریت علمی آن،
 ۴. جمع‌بندی و ارزیابی نقد ارائه شده در زمان برگزاری کرسی،
 ۵. امتیازدهی.

تبصره ۱: در صورت لزوم شورای داوران، از صاحب نظر و ناقدان آن جهت ارائه توضیحات تکمیلی درباره طرح‌نامه و توجیه درخصوص نحوه برگزاری کرسی، دعوت به عمل خواهد آورد.

تبصره ۲: شورای داوران می‌تواند حین برگزاری کرسی، بدون هرگونه داوری و قضاوت، به طرح سؤالاتی از صاحب نظر مبادرت نماید.

تبصره ۳: وظیفه دبیر شورای داوران، برگزاری نشست‌های شورا، انجام رأی‌گیری، تهیه صورتجلسات و ابلاغ مصوبات خواهد بود.

تبصره ۴: پرداخت حقوق مادی اعضای شورای داوران بر عهده مرکز علمی خواهد بود.

ماده ۶: نحوه برگزاری کرسی‌های نقد

برنامه جلسات کرسی‌ها به شرح زیر خواهد بود:

- الف) قرائت کلام‌الله مجید،
- ب) خیرمقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث،
- ج) دعوت از صاحب نظر و نیز شورای داوران و ناقدان جهت قرارگرفتن در جایگاه،
- د) ارائه صاحب نظر در سرفصل‌های زیر:
 ۱. تعریف اصطلاحات کلیدی،
 ۲. تبیین روش شناسی نقد،
 ۳. توضیح مسأله اصلی و موضوع نقد،
 ۴. شرح و تبیین نقد،
 ۵. بیان تفاوت نقد با نقدهای قبلی،
 ۶. نتیجه‌گیری و اعلام آثار و نقد.

ه) نقد ناقدان در بخش‌های زیر:

۱. ارزیابی روش شناسی نقد،
 ۲. تبیین نقاط قوت،
 ۳. تبیین نقاط ضعف،
 ۴. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری.
- و) پاسخ صاحب‌نظر به ناقدان براساس بخش‌های زیر:
۱. اشکالات مربوط به روش شناسی نقد،
 ۲. اشکالات مربوط به نقاط ضعف،
 ۳. نتیجه‌گیری.
- ز) طرح پرسش‌کتبی یا شفاهی از سوی حضار،
- ح) پاسخ صاحب‌نظر به پرسش‌های حضار،
- ط) طرح سؤالات از سوی شورای داوران،
- ی) پاسخ صاحب‌نظر به سؤالات شورای داوران،
- ک) اعلام پایان جلسه از سوی مدیر کرسی.

تبصره ۱: برای اداره کرسی مدیر توانایی از سوی مرکز علمی - پس از تأیید شورای داوران - به کار گرفته خواهد شد و وظیفه مدیر، تبیین و اجرای ضوابط مربوط به ماده شش این آیین‌نامه، تنظیم و نگهداری وقت و اعلام سؤالات کتبی حضار می‌باشد.

تبصره ۲: مرکز علمی می‌تواند هنگام ارائه طرح‌نامه نسبت به شناسایی و معرفی ناقدان جهت نقد طرح‌نامه نقد در کرسی به دبیرخانه جهت بررسی و تأیید، مبادرت نماید. ویژگی‌های علمی ناقدان با ویژگی‌های صاحب‌نظر مندرج در ماده سه این آیین‌نامه یکسان خواهد بود.

تبصره ۳: کرسی‌ها صرفاً طی دعوت رسمی و با حضور جمعی از استادان و فضایی حوزة و دانشگاه و نیز دانشجویان و طلاب مقاطع عالی بر حسب تخصص یا رشته مربوط به موضوع نظریه برگزار می‌شوند و امکان طرح سؤالات کتبی یا شفاهی حضار منوط به ثبت نام قبلی است.

ماده ۷: نحوه امتیازدهی

امتیازدهی کرسی‌ها به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

جمع امتیازاتی که حضار طبق نمون برگ نظرخواهی معتبر به نظریه می‌دهند و جمع امتیازات شورای داوران به ترتیب زیر لحاظ خواهد شد:

۱. معدل امتیازات حضار همراه با نمون برگ معتبر و امضا، به دبیر شورای داوران تحویل خواهد شد و در کنار امتیاز شورای داوران در صورتجلسه رسمی منعکس خواهد گردید.

۲. جمع امتیاز اعلامی از سوی شورای داوران براساس نمون برگ نظرخواهی محرمانه و معتبر

همراه با امضا، نمره ۱۰۰ خواهد بود.

تبصره ۱: از میان حضار، تنها افرادی می‌توانند به اظهارنظر در نمون برگ مبادرت نمایند که از شرایط مذکور در تبصره ۳ ماده شش این آیین‌نامه برخوردار باشند.

تبصره ۲: مجموع امتیازات از سوی شورای داوران تأیید و در قالب صورتجلسه‌ای به امضای اکثریت اعضای شورای مزبور خواهد رسید.

۳. از مجموع ۱۰۰ امتیاز، درجه نقد به شرح زیر از سوی شورای داوران اعطا خواهد شد:

الف) ۹۰ تا ۱۰۰: عالی

ب) ۷۰ تا ۹۰: خوب

ج) ۵۰ تا ۷۰: متوسط

د) زیر ۵۰: ضعیف

ماده ۸: نحوه تأیید و حمایت از سوی هیأت

۱. پس از اعطای امتیاز از سوی شورای داوران و اعلام رسمی هیأت، دبیرخانه صرفاً برای کرسی‌های حائزرتبه عالی، خوب و متوسط، در سربرگ‌های مخصوص گواهی صادر خواهد نمود.

۲. پس از تعیین امتیاز هر کرسی، به شرح زیر از صاحب‌نظر حمایت به عمل خواهد آمد:

الف. معرفی رسمی به هیأت‌های ممیزه دانشگاه‌ها یا مؤسسات پژوهشی جهت اعطای امتیازات قانونی،

ب. معرفی رسمی به بنیاد ملی نخبگان جهت برخورداری از حمایت‌های مادی و معنوی بنیاد برابر مقررات،

ج. انتشار نتایج کرسی یا مقاله صاحب‌نظر در فصلنامه علمی و پایگاه اطلاع‌رسانی هیأت،

د. تقدیر در جشنواره‌ای خاص که در راستای اهداف هیأت حمایت از کرسی‌ها برگزار خواهد شد.

تبصره ۱: دبیرخانه هیأت، در صورت درخواست کتبی مرکز علمی، برای تأمین بخشی از هزینه برگزاری کرسی مساعدت خواهد نمود.

تبصره ۲: صاحبان نظر و ناقدان آنان، به هنگام برگزاری جلسات کرسی‌ها در بیان دیدگاه‌های خود از آزادی کامل برخوردارند و دبیرخانه هیأت و مرکز علمی، موظف خواهند بود جهت تأمین امنیت و مصونیت قضایی آنان - مادام که با آیین‌نامه برگزاری کرسی‌ها منطبق باشد - پیگیری کنند.

تبصره ۳: دبیرخانه هیأت بر اساس ارزیابی جداگانه، از مراکز علمی که در برگزاری و مدیریت کرسی

از امتیاز بالایی برخوردار شده باشند، تقدیر به عمل خواهد آورد و امتیاز مزبور را جهت ترتیب اثر به مراجع قانونی^۱ منعکس خواهد کرد.

(۱) سازمان‌ها و نهادهایی که در بخش حمایت از کرسی‌های تخصصی و ترویجی، مورد اشاره واقع شد.

ماده ۹

این آیین‌نامه در ۹ ماده و ۱۲ تبصره در تاریخ ۸۴/۹/۲۸ به تصویب هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه برگزاری کرسی‌های ترویجی

آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی موسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و فناوری دولتی و غیردولتی (مصوب جلسه ۷۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸ شورای عالی انقلاب)

فصل اول: کلیات**ماده ۱: تعریف**

کرسی ترویجی: نشست علمی با ارائه متن مکتوب (چاپ شده یا نشده) صاحب‌نظر برای دفاع از نظر خود یا نظر غیر به همراه نقد ناقد یا ناقدان یا مباحثه علمی دو صاحب‌نظر رقیب دارای متن مکتوب در مدعای علمی که بدون داوری و براساس اخلاق، منطق علمی و آزادی بیان با هدف بسط فرهنگ «گفتگو و نقد»، تقویت فضای عقلانی، ترویج و بررسی دیدگاه‌های مختلف و گفتمان سازی علمی، توسط مراکز علمی و آموزشی در دو قالب ذیل برگزار میگردد:

- **عرضه و نقد دیدگاه علمی:** به نشستی نوآورانه، روشمند و علمی اطلاق می‌گردد که با هدف تبیین و معرفی نظریه یا مکتب یا ایده یا بینش یا جریان، به ارزیابی و سنجش نقاط ضعف و قوت پرداخته و نهایتاً اصلاح و بهبود آن را دنبال میکند.

• **مناظره علمی:** به مباحثه‌ای رو در رو، روش‌مند و منطقی میان دو صاحب‌نظر اطلاق می‌شود که به‌گونه‌های نقادانه، دیدگاهها و نظرات یکدیگر را درباره مدعای علمی خاص به چالش می‌کشند.

ماده ۲: اهداف و خط‌مشی‌ها

۱. بسط و گسترش فرهنگ آزاداندیشی در مراکز علمی اعم از دانشگاه‌ها، حوزه‌ها و پژوهشگاه‌ها،
۲. بسترسازی تمرین نظریه‌پردازی، نقد و مناظرات علمی،
۳. ایجاد امکان ارائه نظریات، نقدها و مناظره‌ها برای آن دسته از صاحبان اندیشه که اندیشه-هایشان مستلزم تکمیل، توسعه یا بازآفرینی است،
۴. گسترش فضای عقلانیت و نهادینه‌سازی فرهنگ تضارب آراء،
۵. بسط نشاط علمی و شجاعت نوآوری، نقد و مناظره،
۶. توانمندسازی مراکز علمی در برگزاری کرسی‌ها.

خط‌مشی‌های کلی در برگزاری جلسات:

۱. مسئولیت تشخیص ارزشمندی متن علمی ارائه شده توسط صاحب‌نظر و طرفین مناظره برای طرح در قالب کرسی‌های ترویجی و نیز نظارت بر فرآیند برگزاری، طبق شرح وظایف برعهده کمیته دستگاهی است. برای آن دسته از مراکز علمی که کمیته دستگاهی^۱ ندارند، تأیید برگزاری کرسی و موارد فوق‌الذکر برعهده دبیرخانه است.
۲. رعایت استانداردهای علمی و معتبر در برگزاری جلسات،
۳. سرلوحه قراردادن سه اصل اخلاق، منطق و آزادی بیان در نقد و نقل آراء، اشخاص و آثار،
۴. پرهیز از ورود به نزاعهای غیرعلمی و شخصی در مباحثات،
۵. رعایت الزامات اجرایی از قبیل:
 - اطلاع‌رسانی کرسی‌ها از طریق اعلام عمومی توسط مجری،
 - برگزاری علنی و ایجاد امکان حضور علاقه‌مندان اعم از صاحب‌نظران، طلاب و دانشجویان،
 - بهره‌گیری از فضایی مناسب با ظرفیت میزبانی جمع‌قابل توجهی از علاقه‌مندان،

تبصره: با تأیید دبیرخانه هیأت، برخی از کرسی‌ها فقط با حضور اساتید و متخصصان از طریق ارسال دعوت‌نامه و اطلاع‌رسانی به مراکز علمی برگزار میشود و نیاز به اعلان عمومی و شرکت دانشجویان و طلاب نمی‌باشد.

(۱) کمیته‌ای است در برخی از مراکز علمی متشکل از مسؤولان و صاحب‌نظران که برنامه‌ریزی، هماهنگی، پیگیری و برگزاری کرسی‌های تخصصی و ترویجی را در چارچوب قوانین و مقررات هیأت‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره در مراکز تحت‌اشراف خود مدیریت می‌نماید. نحوه تشکیل کمیته و سایر مقررات در آیین‌نامه کمیته‌های دستگاهی قابل ملاحظه است.

فصل دوم: ارکان و وظایف

ماده ۳: کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی

کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی دارای سه رکن زیراست:

۱. صاحب‌نظر
۲. حداقل یک ناقد
۳. مدیر جلسه

الف) شرایط اختصاصی کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی:

۱. افراد صاحب‌نظر، مراکز آموزشی یا مؤسسات علمی و اجرایی، باید متن مکتوب دیدگاهی که در خصوص آن به جمع‌بندی لازم رسیده‌اند را جهت عرضه و نقد پیشنهاد کنند.
۲. ارائه دهنده لازم است اثر مکتوب (چاپ شده یا نشده) دیدگاه علمی خود را قبل از جلسه برای ناقد یا ناقدان ارسال کند.
۳. دیدگاه ارائه دهنده در جلسه، توسط ناقدین و حاضرین مورد نقد و سؤال قرار می‌گیرد. تبصره ۱: دانشجویان مستعد و توانمند دوره دکتری با تأییدیه کمیسیون علمی مربوطه می‌توانند از قالب کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی استفاده کنند.

ب) فرآیند برگزاری کرسی عرضه و نقد دیدگاه علمی:

۱. قرائت کلام... مجید،
۲. خیرمقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث،
۳. دعوت از ارائه دهنده و ناقدان جهت قرارگرفتن در جایگاه،
۴. ارائه دیدگاه علمی توسط صاحب‌نظر،
۵. نقد ناقد یا ناقدان،
۶. پاسخ به نقدها،
۷. نقدهای حاضرین،
۸. پاسخ به نقدهای حاضرین،
۹. جمع‌بندی علمی جلسه،

ماده ۴: کرسی مناظره علمی

کرسی مناظره علمی دارای دو رکن زیراست:

۱. دو صاحب‌نظر

۲. مدیر جلسه

الف) شرایط اختصاصی کرسی مناظره علمی:

۱. هر یک از طرفین باید اثر مکتوب (چاپ شده یا نشده) دیدگاه علمی خود را قبل از جلسه برای طرف مقابل ارسال کنند.
۲. شایسته است طرفین این نوع کرسی جهت انجام مناظره با رعایت دو اصل زیر پیشنهاد شوند:
 ۱. همطراری طرفین مناظره،
 ۲. تخصص در موضوع و مدعای علمی،

ب) فرآیند برگزاری کرسی مناظره علمی:

۱. قرائت کلام... مجید،
۲. خیرمقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث،
۳. دعوت از طرفین مناظره جهت قرار گرفتن در جایگاه،
۴. شروع مناظره،
۵. سؤالات حاضرین از طرفین مناظره،
۶. جوابگویی به سؤالات از سوی مناظره‌کنندگان،
۷. جمع بندی علمی جلسه،

فصل سوم: اقدامات اجرایی

ماده ۵: ثبت و مستندسازی

۱. مجری موظف به ثبت جریان کرسی و ارائه گزارش کرسی طبق اسناد درخواستی می باشد.
۲. مجری موظف است اثر متن پیاده شده کرسی ترویجی را به دبیرخانه ارائه دهد.
۳. مجری موظف است صوت یا فیلم جلسه (با کیفیت عالی) را به دبیرخانه ارائه دهد.
۴. تبلیغات محیطی قبل از برگزاری کرسی بصورت پوستر و در زمان برگزاری کرسی جهت گفتمان سازی و تقویت فضای نقد و تضارب آراء صورت پذیرد.

ماده ۶:

بر اساس بند ۱۴ از ماده ۶ (فعالیت‌های پژوهشی و فناوری) جدول شماره ۳-۱ و بند ۱۵ از ماده ۶، جدول ۳-۲ آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی، برای ارائه دهنده و مناظره‌کنندگان جلسات کرسی‌ها گواهی صادر می شود.

۱. پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی بر اساس جدول زیر صادر می شود.

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۱۴	۱. ارائه کرسیهای علمی ترویجی	۲ تا ۴		
	ارائه دستاوردها و نتایج علمی پژوهشی برگرفته از کرسیهای نظریه پردازی در همایش‌ها و میزگردهای مراکز علمی ملی و بین‌المللی	۴		

ماده ۶-جدول ۳-۱- امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های پژوهشی، فناوری بند ۱۴ و جدول ۳-۲ بند ۱۵

ماده ۷:

بر اساس بند ۸ از ماده ۴ (فعالیت‌های فرهنگی- تربیتی و اجتماعی) جدول شماره ۱ آیین‌نامه ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی برای تمامی ناقدان و مدیران جلسات کرسی‌ها گواهی صادر می شود.

۱. پس از طی مراحل اداری و تایید مستندات، گواهی کرسی بر اساس جدول زیر صادر می شود.

ردیف	موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا نیم سال	حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداقل امتیاز لازم در هر دوره ارتقا
۸	طراحی و مشارکت فعالانه در برگزاری کرسیهای نقد و نظریه پردازی با تأیید مرجع ذی صلاح	۲ تا ۴	۶	

ماده ۴-جدول ۱- امتیازهای قابل محاسبه از فعالیت‌های فرهنگی، تربیتی، اجتماعی بند ۸

ماده ۸:

این آیین‌نامه در سه فصل، هشت ماده و دو تبصره در تاریخ ۱۰/۸/۹۵ به تصویب مجمع هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

نظامنامه خانه ملی گفت و گوی آزاد

فصل اول: کلیات

ماده ۱: تعریف و جایگاه حقوقی

براساس ماده واحده مصوب جلسه ۵۹۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی در تاریخ ۸۵/۹/۷ خانه ملی گفت و گوی آزاد تأسیس می‌گردد. خانه ملی گفت و گوی آزاد که پس از این در این اساسنامه خانه نامیده می‌شود تحت نظر هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و در چارچوب این اساسنامه فعالیت خواهد کرد.

ماده ۲: موضوع فعالیت

ایجاد زمینه مناسب برای برگزاری جلسات مناظره، سخنرانی و گفت‌وگوی آزاد در عرصه علوم انسانی و معارف اسلامی در محل‌های تعیین شده از سوی خانه.

ماده ۳: اهداف و وظایف

۱. ایجاد فرصت قانونی و عادلانه برای عرضه علمی و آزادانه دیدگاه‌ها و نقدها در حوزه علوم

انسانی و معارف دینی برای تمامی طیف‌های فکری و فرهنگی در کشور،

۲. کمک به ایجاد زمینه بروز و ظهور خلاقیت‌ها و توانایی‌های علمی به ویژه در زمینه نقد افکار و آرا،

۳. ایجاد بستر علمی مناسب برای بهره‌برداری صحیح بخش‌های مختلف کشور از دیدگاه‌ها و نقدهای جدید علمی،

۴. ترغیب مراکز علمی حوزوی و دانشگاهی برای برگزاری جلسات گفتگو، نقد و مناظره علمی آزاد،

۵. طراحی و برگزاری جلسات گفتگو، مناظره و سخنرانی،

۶. انتشار و عرضه نتایج گفتگوها، مناظره‌ها و نقدهای علمی.

فصل دوم: ارکان و وظایف

ماده ۴: ارکان

الف (هیأت‌امناء،

ب (شورای علمی،

ج (مدیر.

ماده ۵: هیأت‌امناء

«هیأت‌امناء خانه»، اعضای هیأت‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، به اضافه دبیر هیأت می‌باشد.»

ماده ۶: وظایف هیأت‌امناء

الف (بررسی و پیشنهاد هرگونه اصلاح و تغییر اساسنامه به شورای عالی انقلاب فرهنگی،

ب (تهیه و تصویب خط‌مشی‌ها و برنامه‌های بلندمدت،

ج (نصب و عزل مدیر خانه،

د (نظارت بر عملکرد خانه و ارزیابی فعالیت‌های آن،

هـ (بررسی گزارش‌های سالانه مالی و تأیید آن،

و (تصویب برنامه و بودجه سالانه خانه،

ز) ارائه گزارش سالانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۷: شورای علمی

ترکیب اعضای «شورای علمی» عبارت است از: اعضای شورای علمی-راهبردی دبیرخانه هیأت

حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره.

ماده ۸: وظایف شورای علمی

الف (بررسی و تأیید اولیه پیش‌نویس سیاست‌ها و خط‌مشی‌ها جهت پیشنهاد به هیأت‌امناء برای تصویب نهایی.

ب (بررسی ضوابط، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های اجرایی جهت پیشنهاد به هیأت‌امناء برای تصویب نهایی،

ج (بررسی و تأیید پیش‌نویس برنامه سالانه خانه،

د (بررسی گزارش‌های مدیر و هدایت خانه ملی گفت‌وگوی آزاد و نظارت مستمر بر عملکرد آن،

هـ (بررسی و تصویب مواردی که آیین‌نامه‌ها و ضوابط دیگر تصویب آن را بر عهده شورای علمی قرار داده است.

ماده ۹: مدیر

مدیر خانه، به مدت ۳ سال از سوی هیأت‌امناء تعیین و با حکم رئیس هیأت‌امناء جهت انجام وظایف زیر منصوب می‌شود:

الف (تهیه و تنظیم پیش‌نویس ضوابط، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های اجرایی جهت بررسی در شورای علمی و تصویب هیأت‌امناء،

ب (شناسایی و پیشنهاد اعضای گروه‌های علمی به شورای علمی و جذب و به کارگیری آنان و سایر عوامل اجرایی،

ج (تهیه پیش‌نویس برنامه سالانه خانه جهت بررسی در شورای علمی و تصویب هیأت‌امناء،

د (اجرای برنامه مصوب خانه و ارائه گزارش منظم پیشرفت کار به شورای علمی و عنداللزوم هیأت‌امناء،

هـ (اطلاع‌رسانی مناسب و به‌هنگام در مورد فعالیت‌های خانه،

و) امضای مکاتبات و اسناد اداری و مالی که در چارچوب ضوابط، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های مصوب هیأت‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره، مقرر می‌گردد.

ماده ۱۰

این اساسنامه با ده ماده در مورخ ۱۳۸۵/۹/۶ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید.

آیین‌نامه برگزاری جلسات خانه ملی گفتگوی آزاد

ماده ۱: تعریف

گفتگو: به هرگونه مباحثه روشمند و منطقی میان دو یا تعداد زیادی از افراد درباره موضوعی خاص با هدف کسب آگاهی از دیدگاه‌های دیگر و رفع سوء تفاهمات، اطلاق می‌شود.

نقد: استقرای مستدل، متقن و مستند مجموعه محاسن و معایب یک مکتب، نظریه یا اثر علمی در مسیر ابطال یا تکمیل آن نظریه، با رعایت ادبیات رشته علمی مربوط و منطق و اخلاق نقد که از چارچوب نظری و ساختار علمی روشن برخوردار باشد.

مناظره: به مباحثه ای رو در رو، روشمند و منطقی میان دو صاحب نظر اطلاق می‌شود که به گونه‌های نقادانه، دیدگاهها و نظرات یکدیگر را درباره مدعای علمی خاص به چالش می‌کشند، تا در نهایت دیدگاه برتر به نحو مسالمت آمیز تفوق یابد.

ماده ۲: خط مشی‌های کلی در برگزاری جلسات

۱. رعایت استانداردهای علمی و معتبر در برگزاری جلسات،
۲. التزام به اخلاق پسندیده علمی در نقد و نقل آراء، اشخاص و آثار،

۳. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیر علمی در مباحثات،
 ۴. اهتمام به روزآمدی و کارایی کرسی در راستای تحقق اهداف مندرج در اساسنامه تاسیس خانه ملی گفتگوی آزاد (مندرج در اساسنامه).

ماده ۳: جلسات گفتگو

الف) موضوع جلسه: موضوع این جلسات براساس پیشنهاد شورای علمی-راهبردی دبیرخانه هیأت و نیز افراد یا موسسات تعیین خواهد شد؛ بدین معنا که یک فرد صاحب‌نظر در زمینه‌های خاص و یا ارگان‌های خاصی نظیر دانشگاه‌ها، موسسات علمی، روزنامه‌ها، رسانه‌ها و سازمان‌های علمی و غیرعلمی کشور می‌توانند موضوعات مورد توجه خود را جهت برگزاری جلسات پیشنهاد کنند.

ب) نحوه برگزاری جلسات گفتگو:

۱. برای برگزاری جلسات گفتگو، پس از مشخص شدن و تایید نهایی موضوع، تعدادی از افرادی که در زمینه موضوع جلسه، صاحب‌نظر هستند و نیز تعداد قابل توجهی از افراد آگاه به موضوع جلسه ترجیحاً دانشجویان رشته‌های مربوط به موضوع و نیز فعالان اجتماعی در این زمینه-در جلسات حضور خواهند یافت.
۲. به منظور دادن امکان برابر به تمامی افراد جهت شرکت در جلسات و امکان پذیری ایجاد نظم، غیر از افرادی که به عنوان صاحب‌نظر با دعوت مستقیم برای شرکت در جلسات فراخوانده می‌شوند، افرادی که مایلند در جلسات شرکت کنند، صرفاً از طریق ثبت نام اینترنتی خواهند توانست، ثبت نام کنند تا به محض اتمام ظرفیت، به خودی خود فرایند ثبت نام به اتمام برسد.
۳. شرکت در جلسات برای دانشجویان با ارائه کارت دانشجویی معتبر و برای فارغ‌التحصیلان و نیز فعالان اجتماعی (در روزنامه‌ها، موسسات و ارگان‌ها) از طریق ارائه مدرک تحصیلی، کارت معتبر و یا معرفی سازمان مربوط امکان پذیر می‌باشد.
۴. جلسات گفتگو در قالب تفکیک افراد حاضر در جلسه به گروه‌های چندگانه (پنجگانه) انجام خواهد پذیرفت؛ به این صورت که:

الف) نیم ساعت پیش از شروع رسمی جلسه، تمامی افراد حاضر فرصت خواهند داشت در یک آشنایی اجمالی با دیگر افراد حاضر، گروه‌های خود را تشکیل دهند.

ب) برای هرگروه یک نفر از صاحب‌نظران که در زمینه موضوع از تخصص لازم برخوردار باشد، جهت راهنمایی و جمع‌بندی دیدگاه‌های گروه معلوم خواهد گردید.

ج) یک نفر مجری جهت رعایت ترتیب طرح نظرات و ایجاد نظم در جلسه، هماهنگی جلسه را بر

عهده خواهد داشت.

۵. پس از اتمام زمان جلسه، چنانچه ۲ سوم حاضران از طریق ارائه رای با تداوم جلسه در آینده موافق باشند، حداکثر تا سه جلسه بحث در موضوع بحث قابل تداوم خواهد بود. (شکل‌گیری جلسه سوم بر مبنای رای‌گیری در جلسه دوم معلوم خواهد شد).

ج) فرایند برگزاری:

۱. قرائت کلام ... ا. مجید
۲. اعلام شروع جلسه
۳. تفکیک گروه‌های پنجگانه به همراه مشاور متخصص و قرارگرفتن آن‌ها در جایگاه
۴. طرح موضوع جلسه از سوی مجری
۵. شروع بحث از گروه ۱ (به ترتیب)
۶. جمع‌بندی نهایی و اعلام رای جهت خاتمه یا تداوم جلسه
۷. اعلام ختم جلسه از سوی مجری

ماده ۴: جلسات نقد

الف) موضوع جلسه:

شورای علمی-راهبردی دبیرخانه هیأت و نیز افراد صاحب‌نظر یا موسسات علمی و اجرای یک کشور (دانشگاه‌ها، روزنامه‌ها، حوزه‌های علمیه، سازمان‌های کلان کشور نظیر بانک‌ها و نیز مراکز نظیر مجلس و ...) می‌توانند موضوعاتی را که از سوی آنان جمع‌بندی لازم درخصوص آن صورت گرفته است، جهت گذاشتن در معرض نقد پیشنهاد کنند تا از سوی کمیته نقد و نیز حاضران در جلسات مورد نقادی قرارگیرد.

ب) نحوه برگزاری جلسه:

۱. ارائه دهنده موضوع در جلسه، چنانچه یک فرد باشد، خود او و چنانچه موسسه یا ارگان خاصی باشد، یک یا دو نفر از افراد حقوقی وابسته به آن سازمان (با ارائه‌گواهی مسئولین نمایندگی از جانب ارگان متبوع) خواهند بود.
۲. کمیته ناقدان متشکل از ۳ نفر از افراد صاحب‌نظر در زمینه مربوط خواهد بود که از سوی شورای علمی-راهبردی دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌ها جهت نقد موضوع تعیین خواهند شد.
۳. حاضران در جلسه از افراد آگاه به موضوع خواهند بود که طی فراخوان از طریق اینترنت ثبت نام خواهند کرد.

۴. حاضران در جلسه می‌توانند موضوع جلسه و مباحث مطرح در آن را در جلسات نقد کنند و مورد سوال قرار دهند.
۵. در صورت تایید دو سوم از افراد حاضر در جلسه، جلسه نقد حداکثر تا سه جلسه قابل تداوم خواهد بود (شکل‌گیری جلسه سوم بر مبنای رای‌گیری در جلسه دوم معلوم خواهد شد)

ج) فرآیند برگزاری جلسات نقد:

۱. قرائت کلام... ا. مجید
۲. خیرمقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث
۳. دعوت از صاحب‌نظر یا صاحب‌نظران و نیز کمیته ناقدان جهت قرارگرفتن در جایگاه شروع جلسه
۴. ارائه طرح توسط صاحب‌نظر
۵. انتقادات کمیته ناقدان
۶. پاسخ به انتقادات کمیته ناقدان
۷. انتقادات حاضران (شنوندگان)
۸. پاسخ به انتقادات حضار
۹. اعلام خاتمه جلسه از سوی مجری

ماده ۵: جلسات مناظره

الف: موضوع جلسه:

شورای علمی-راهبردی دبیرخانه هیأت و نیز افراد صاحب‌نظر یا موسسات (دانشگاه‌ها، روزنامه‌ها و...) می‌توانند موضوع خاصی را که در زمینه‌ای اجتماعی، علمی، سیاسی، فرهنگی و... برای آنان حائز اهمیت است، پیشنهاد کنند تا از سوی صاحب‌نظر و متخصصان مربوط مورد مناظره قرارگیرد. موضوع پیشنهادی باید به گونه‌ای باشد که میان صاحب‌نظران یا در سطح جامعه نسبت به آن چالش وجود داشته باشد.

ب: نحوه برگزاری:

- ۱) پیشنهادکنندگان موضوع مناظره باید افراد مورد نظر جهت انجام مناظره را نیز پیشنهاد کنند؛ در غیر این صورت دبیرخانه هیأت مناظره‌کنندگان را شناسایی و معرفی کند.
- ۲) تمامی دانشجویان و نیز فعالان اجتماعی با ارائه کارت دانشجویی معتبر و یا کارت فعالیت معتبر (در روزنامه‌ها و ارگان‌ها) می‌توانند در جلسات شرکت کنند.
- ۳) به تناسب ظرفیت جلسات و جهت برخورداری افراد از شانس مشارکت یکسان، ثبت نام از

طریق اینترنت صورت خواهد گرفت تا به محض اتمام ظرفیت معلوم شده، فرآیند ثبت نام به خودی خود به پایان برسد.

ج: فرآیند برگزاری جلسات مناظره:

۱. قرائت کلام... ا. مجید
۲. خیرمقدم، اعلام برنامه و زمانبندی مباحث
۳. دعوت از طرفین مناظره جهت قرارگرفتن در جایگاه
۴. شروع مناظره
۵. سوالات حاضرین از طرفین مناظره
۶. جوابگویی به سوالات از سوی مناظره‌کنندگان
۷. اعلام خاتمه جلسه از سوی مجری

ماده ۶: این آیین‌نامه در ۶ ماده در تاریخ ۱۳۸۵/۷/۱ به تصویب هیأت‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

سازمان، آیین‌نامه و شرح وظائف کمیسیون‌های علمی هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره

مقدمه:

بر اساس ماده ۱۱ و ۱۲ نظامنامه و آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی، کمیسیون‌های علمی هیأت، مراجع علمی فرآیند برگزاری "اجلاس‌های نقد و ارزیابی، دفاع و داوری" درباره نظرات و نظریه‌ها و نقدهای مطرح شده تحت نظارت کمیسیون‌های علمی هیأت حمایت، و نیز بازوان کارشناسی هیأت و دبیرخانه آن هستند. هر کمیسیون علمی با عضویت حداقل هفت تن از صاحب‌نظران و متخصصان حوزه موضوعی یکی از کمیسیون‌های علمی و تحت ریاست یکی از شخصیت‌های علمی صاحب صلاحیت و صاحب نام آن حوزه، تشکیل و طبق این آیین‌نامه و در چارچوب وظائف مندرج، فعالیت می‌کنند.

ماده ۱: تعاریف

کمیسیون علمی: مسندی است علمی، متشکل از صاحب‌نظران و متخصصان که در یک حوزه تخصصی به پیشنهاد دبیرخانه و با تایید شورای علمی-راهبردی دبیرخانه فعالیت می‌کنند.

اجلاسیه: به جلسه ای رسمی اطلاق می شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری کرسی ها، جهت نقد، ارزیابی، دفاع و داوری نظریه‌ها تشکیل می‌شود.

شورای داوران: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه با پیشنهاد مرکز علمی و تأیید دبیرخانه هیأت، تعیین می‌شوند.

ناقدان: افرادی که مدعای علمی صاحب نظر را براساس مبانی و مؤلفه‌های علمی به شیوه ای منطقی مورد نقد و ارزیابی قرار می دهند.

نظریه پردازی: عبارت است از گزاره (یا گزاره‌های) حاوی مدعا (یا مدعا‌های) منسجم مبتنی بر «مبنا» (یا مبانی) مشخص، برآمده از «منطق» مناسب، متکی بر «دلیل» (یا دلایل) و مؤیدات موجب دگرگونی در یک قلمرو «علمی-معرفتی» یا «عملی-معیشتی» می-گردد. یک نظریه کامل و کارآمد، باید از ویژگی‌هایی از قبیل عناصر زیر برخوردار باشد: ۱- شفافیت مفهوم‌شناختی، ۲- مسأله‌ای اصلی مشخص، ۳- ارکان و اجزاء منسجم، ۴- برخورداری از ملزومات روش‌شناسانه، ۵- پیش‌انگاره‌ها و مبانی روشن و متقن، ۶- دلایل و شواهد محکم و مقاوم، ۷- قدرت بر نقد و ابطال نظریه‌های رقیب و معارض، ۸- تعمیم‌پذیری کافی، ۹- نتایج نظری و کاربردی درخور.

نوآوری: نوآوری بالمعنی الاعم، عبارت است از هرگونه ابداع علمی و نظری (تولید گفتمان نو، دانش جدید، روش جدید، نظریه نو، مطلب ابداعی مادون نظریه؛ و نیز نقد در طراز هر کدام از سطوح پیشگفته)

نوآوری بالمعنی الأخص (در اصطلاح هیأت حمایت از کرسیها) به هر نوآوردهی علمی که نازلتر از نظریه باشد، اطلاق میگردد.

نقد: استقرای مستدل، متقن و مستند مجموعه محاسن و معایب یک مکتب، نظریه یا اثر علمی در مسیر ابطال یا تکمیل آن نظریه، با رعایت ادبیات رشته علمی مربوط و منطق و اخلاق نقد که از چارچوب نظری و ساختار علمی روشن برخوردار باشد.

مناظره: به مباحثه ای رو در رو، روشمند و منطقی میان دو صاحب نظر اطلاق می‌شود که به گونه‌های نقادانه، دیدگاهها و نظرات یکدیگر را درباره مدعای علمی خاص به چالش می‌کشند.

ماده ۲: اهداف

برای کمیسیون‌های علمی می توان دو هدف اصلی احصا نمود:

۱- تضمین کیفیت تخصصی و ارتقاء سطح علمی روند برگزاری اجلاس‌های نقد، ارزشیابی و داوری طرح‌های علمی واصله به هیأت حمایت از کرسی‌ها.

۲- پدید آمدن بستر مناسب برای گسترش ارتباط عالمان و متخصصان صاحب نظر با هیأت حمایت از کرسی‌ها.

ماده ۳: وظایف

شرح وظایف کمیسیون‌های علمی، براساس ماده ۱۲ نظام‌نامه مصوب به شرح ذیل است:

۱. نظارت بر روند و فرآیند برگزاری اجلاس‌های نقد، ارزشیابی دفاع و داوری نظریه‌ها، نظرات و نقدهای علمی.
۲. شناسایی و ترغیب و جلب نظر صاحب نظران و ناقدان برای بهره برداری از فرصت کرسی‌ها.
۳. واری اجمالی محتوای طرح‌های واصله جهت برگزاری اجلاس‌های نقد، ارزشیابی، دفاع و داوری.
۴. بررسی و تأیید صلاحیت علمی اعضاء شورای داوری و اعضای کمیته ناقدان پیشنهادی.
۵. تعیین داوران و ناقدان صالح برای اجلاس‌های غیر وابسته به مراکز علمی، با تفویض اختیار از سوی شورای علمی-راهبردی دبیرخانه.
۶. تعیین دبیر شورای داوری (از بین اعضاء شورای داوری).
۷. استماع گزارش برگزاری اجلاس‌ها و ارزیابی علمی فرآیند آن،
۸. پیشنهاد چگونگی حمایت از طرح‌های علمی، در موارد خاص،
۹. ارائه مشاوره علمی به دبیرخانه، و مجمع هیأت،
۱۰. تهیه و تدوین اولویت‌های علمی حوزه کمیسیون علمی مربوط.

ماده ۴: ارکان

هر یک از کمیسیون‌های علمی دارای ارکان زیر است:

۱- رئیس: رئیس کمیسیون عهده دار وظایف زیر است:

۱-۱) شناسایی و جذب متخصصین و استادان برجسته برای عضویت پیوسته و یا ناپیوسته در کمیسیون علمی،

۱-۲) تشکیل و اداره جلسات کمیسیون‌ها،

۱-۳) ارائه مشاوره علمی به دبیر و دبیرخانه،

۱-۴) تنظیم اولویت‌های علمی طرح‌های واصله به کمیسیون، جهت طرح و تصویب.

۱-۵) نظر دهی اولویت طرح‌نامه‌های علمی کمیسیون، جهت طرح و تصویب.

۲- **نائب رئیس:** یکی از اعضاء کمیسیون علمی، با صلاحیت علمی لازم که به پیشنهاد رئیس و به تأیید اعضاء کمیسیون رسیده و می تواند در جلساتی که رئیس به دلایلی شرکت نمی کند به جای ایشان حضور داشته باشد.

۳- **دبیر:** فرد دارای صلاحیت علمی و مدیریتی جهت برنامه ریزی و رسیدگی به مسائل کمیسیون علمی که رئیس کمیسیون را در ایفای وظایف خود یاری می کند. دبیر به پیشنهاد رئیس دبیرخانه و توافق با رئیس کمیسیون انتخاب می شود.

۴- **کارشناس:** یکی از کارکنان حوزه معاونت علمی که مقدمات برگزاری جلسات و تنظیم صورت جلسات و کلیه هماهنگی‌های اداری را با هماهنگی رئیس کمیسیون انجام می‌دهد.

۵- **اعضای پیوسته:** صاحب‌نظران عضو کمیسیون‌های علمی هستند که به حکم رئیس هیأت تعیین گردیده و حضور اکثریت آن‌ها برای رسمیت یافتن جلسه کمیسیون علمی ضروری است.

۶- **اعضای وابسته:** صاحب‌نظرانی که عنداللزوم و حسب مورد به جلسات کمیسیون علمی دعوت می‌شوند یا در برنامه‌های کمیسیون همکاری علمی خواهند داشت.

ماده ۵: نحوه فعالیت

فعالیت هر یک از کمیسیون‌های علمی، حسب اجماع اعضای کمیسیون و نیز طبق ضرورت و اولویت‌های کاری مشخص می‌شود. جلسات کمیسیون، هر ۱۵ روز یا ماهانه با دعوت مکتوب توسط رئیس کمیسیون و با حضور اعضای پیوسته، برگزار می‌گردد و دستور کار آن نیز توسط کارشناس با مشورت دبیر آماده و با تأیید رئیس کمیسیون تنظیم می‌شود.

ماده ۶: شرایط و چگونگی انتخاب رئیس و اعضای کمیسیون‌های علمی

۱- اعضای پیوسته کمیسیون‌های علمی باید از میان صاحب‌نظران دارای مرتبه استادی یا مدرس سطوح عالی، دانشجویی یا مدرس خارج با عدم رکود علمی (دارای کارنامه علمی قوی) و با دارای اجلاس کرسی موفق باشند.

تبصره ۱: در صورت نبود افراد دارای شرایط مزبور، استادیاران صاحب صلاحیت با عدم رکود علمی (دارای کارنامه علمی قوی)، پس از تأیید اعضای کمیسیون مربوط و ارائه دلایل توجیهی به شورای علمی-راهبردی دبیرخانه و پس از اخذ تأیید پذیرفتنی است.

۲- اعضای اولیه کمیسیون علمی توسط دبیر و تأیید شورای علمی-راهبردی دبیرخانه و پس از رایزنی با مراکز علمی و صاحب‌نظران حوزه‌های علمی و در ادامه با پیشنهاد کرسی مربوطه و تأیید شورای علمی دبیرخانه انتخاب می‌شوند.

تبصره ۲: هیچ یک از اعضاء نمی‌توانند در بیش از دو کمیسیون علمی به عنوان عضو پیوسته حضور داشته باشند.

۳- برای اداره کمیسیون‌ها، یکی از متخصصان دارای شرایط به پیشنهاد دبیر، پس از تصویب اعضا و با تأیید رئیس هیأت، به عنوان رئیس کمیسیون منصوب می‌شود.

تبصره ۳: در صورتی که رئیس کمیسیون از افراد خارج از اعضای پیوسته انتخاب شود، عضو پیوسته کمیسیون قلمداد می‌گردد.

۴- حکم رئیس کمیسیون و اعضای کمیسیون‌ها از طرف رئیس هیأت و به مدت ۳ سال صادر می‌شود.

تبصره ۴: انتخاب مجدد رئیس و اعضای کمیسیون بلامانع است.

۵- به منظور بهره‌گیری از مراکز مختلف علمی، از هر گروه علمی در این مراکز، حداکثر دو نفر با گرایش متفاوت علمی، می‌توانند در یک کمیسیون عضو شوند.

تبصره ۵: در موارد خاص موضوع در شورای علمی-راهبردی دبیرخانه مطرح و نسبت به آن تصمیم‌گیری خواهد شد.

۶- در کمیسیون‌هایی که پراکندگی رشته‌های زیرمجموعه آن‌ها در مراکز علمی زیاد نباشد و یا افراد دارای شرایط در یک مرکز علمی متمرکز باشند، حداکثر تا پنجاه درصد اعضا می‌تواند از یک مرکز علمی انتخاب شوند.

تبصره ۶: عضو یک مرکز علمی به کسی گفته می‌شود که با آن مرکز علمی به صورت تمام وقت همکاری می‌نماید.

۷- تعداد اعضای پیوسته کمیسیون‌ها، حداقل ۷ و حداکثر ۱۱ نفر است، در مواردی که تعداد حوزه‌های اصلی و در مظان نوآوری یک کمیسیون، ایجاب‌کننده نیروهای بیشتر باشد، رئیس کمیسیون پس از دریافت نظر اعضا، نسبت به حضور فعال و لازم افراد پیشنهادی حوزه مربوطه، به صورت موردی برای شورای علمی-راهبردی دبیرخانه اقامه دلیل و اخذ مجوز می‌کند.

«این آیین‌نامه تا ماده ۵ در چهارمین جلسه شورای علمی-راهبردی مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۶ به تصویب رسید.»

«ماده ۶ این آیین‌نامه، در ۷ بند و ۶ تبصره در جلسه ۸۰ هیأت به تصویب رسید.»

آیین‌نامه کمیته دستگاهی کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره

فصل اول: کلیات

ماده ۱: تعاریف

کمیته دستگاهی: کمیته‌ای است در برخی از مراکز علمی متشکل از مسؤولان و صاحب‌نظران که برنامه‌ریزی، هماهنگی، پیگیری و برگزاری کرسیهای تخصصی و ترویجی را در چارچوب قوانین و مقررات هیأت حمایت از کرسیهای نظریه‌پردازی، نقد و مناظره در مراکز تحت اشراف خود مدیریت مینماید.

تبصره: کمیته دستگاهی بر اساس ملاک‌هایی از جمله جامعیت مرکز علمی در منطقه، برخورداری از هیأت علمی و کمیسیون‌های علمی برجسته در حوزه علوم انسانی، علوم دینی و هنر با هدف نظارت و اجرای سیاست‌های دبیرخانه و ارائه مشورت به هیأت در حوزه برگزاری کرسی‌ها در مناطق مختلف کشور، به تشخیص هیأت انتخاب و تشکیل خواهد شد.

دبیرخانه کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره: ساختاری برای اجرای‌سازی سیاست‌ها و برنامه‌های کمیته دستگاهی مرکز علمی می‌باشد. که بر اساس آیین‌نامه‌ها و قوانین هیأت نسبت

به اقدامات اجرایی در جهت اهداف و شرح وظایف کمیته دستگاهی می‌پردازد.

ماده ۲: اهداف

۱. بسترسازی، ساماندهی و فرهنگ‌سازی در راستای عملیاتی نمودن کرسی‌ها
۲. ایجاد انگیزش در میان مراکز علمی جهت برگزاری کرسی‌ها
۳. تقویت، تسهیل و نظام‌مند نمودن فرایند برگزاری کرسی‌ها در مراکز علمی
۴. شناسایی ظرفیت‌های علمی و اجرایی جهت برگزاری کرسی‌ها

ماده ۳: سیاستها

۱. جهت‌دهی و ترغیب همایش‌ها، نشست‌ها، هماندیشیها و کارگاه‌های آموزشی در راستای تولید و توسعه علم و آزاداندیشی و رونق جنبش نرم‌افزاری
۲. جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی و تخصصی دانشگاهها (حوزه علوم انسانی و اسلامی) به سمت تولید و توسعه علم
۳. رعایت نصاب‌نامه‌های علمی و اجرایی معتبر در مدیریت کرسی‌ها بر اساس آیین‌نامه‌های هیأت‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره.
۴. التزام به اخلاق‌پسندیده علمی در نقد و نقل‌آرا، اشخاص و آثار
۵. پرهیز از ورود به نزاع‌های غیرعلمی و مجادلات روزمره سیاسی-اجتماعی
۶. اهتمام به روزآمدی و کارایی نظریه و نیز تحقق حداقل یکی از اهداف تاسیس هیأت (مندرج در نظام‌نامه و آیین‌نامه‌های هیأت‌حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره)

فصل دوم: ارکان و وظائف

ماده ۴:

ارکان کمیته دستگاهی به شرح ذیل می‌باشد.

الف) کمیته دستگاهی

ب) دبیرخانه

ماده ۵: کمیته دستگاهی

الف) ترکیب اعضای کمیته دستگاهی عبارت است از:

۱. رییس مرکز علمی،

۲. معاون پژوهشی،

۳. رؤسای دانشکده‌ها، پژوهشکده‌ها یا گروه‌های علمی،

۴. مسؤول نهاد نمایندگی ولی فقیه در مرکز علمی،

تبصره: حداقل تعداد اعضای کمیته ۷ نفر می‌باشد.

ب) جلسات کمیته دستگاهی حداقل ماهانه برگزار می‌شود.

ج) جلسات کمیته با دو سوم از تعداد اعضاء رسمیت می‌یابد و مصوبات آن با همین تعداد لازم الاجرا است.

ماده ۶: وظایف کمیته دستگاهی و اعضای آن

الف) شرح وظایف رئیس کمیته

۱. صدور حکم برای اعضای کمیته دستگاهی به مدت دو سال
۲. مکاتبه و ارسال طرح‌نامه‌های برگزیده به دبیرخانه
۳. مدیریت جلسات کمیته

ب) وظایف کمیته دستگاهی

۱. ارائه برنامه‌های اجرایی مراکز علمی در جهت برگزاری کرسیها،
۲. تدوین سیاست‌های تشویقی برای ترویج کرسیها،
۳. تصویب بودجه سالانه برای برگزاری کرسیها،
۴. راهاندازی کارگروه‌ها یا کمیته‌های تخصصی در دانشکده‌ها یا پژوهشکده‌ها برای برگزاری کرسی-ها،
۵. ارزیابی طرح‌نامه‌ها و بررسی صلاحیت داوران و ناقدان پیشنهادی از طرف کمیته‌ها و کارگروه-های تخصصی و ارسال نتایج به دبیرخانه هیأت،
۶. نظارت بر حسن برگزاری کرسیها،
۷. ارزیابی گزارش‌های شش ماهه به دبیرخانه هیأت،
۸. نیازشناسی تخصصی در حوزه علوم انسانی، معارف دینی و هنر مرتبط با مرکز علمی،
۹. جهت‌دهی رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها به سمت نظریه‌پردازی و نوآوری در راستای حل اهم مشکلات جامعه و نظام جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۷: دبیرخانه کمیته دستگاهی

الف) ترکیب دبیرخانه

۱. ریاست دبیرخانه بر عهده معاون پژوهشی و یا نماینده تام‌الاختیار از سوی ایشان با تایید ریاست کمیته.

۲. کارشناس دبیرخانه

ب) وظایف دبیرخانه

۱. اجرای سیاست‌های ابلاغی کمیته
۲. مدیریت اجرایی در برگزاری کرسی‌ها
۳. مدیریت اجرایی در برگزاری جلسات کمیته
۴. مدیریت روابط عمومی در امر کرسی‌ها و گفتمان‌سازی در مرکز علمی
۵. ارسال طرح‌نامه به ارزیابان انتخاب شده، و ارائه نتیجه نهایی به کمیته
۶. تدوین دستور جلسات کمیته
۷. برگزاری جلسات، نشست‌ها و کارگاه‌های آشنایی با امر کرسی‌ها در مرکز علمی
۸. ارائه گزارش‌های ماهانه کرسی‌ها در مرکز به کمیته و هیأت.

ماده ۸

این آیین‌نامه در ۸ ماده و یک تبصره به تصویب دبیرخانه هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره رسید.

آیین‌نامه اهداف، اختیارات و شرح وظایف شورای داوری و کمیته ناقدان کرسی‌ها

مقدمه

به منظور سنجش میزان اعتبار یک ادعای علمی و تعیین مرتبه و امتیاز آن، گروهی از صاحب‌نظران و اندیشمندان یک حوزه تخصصی و گرایش علمی، از سوی کمیسیون علمی مربوط در دبیرخانه هیأت، به عنوان ناقدان و داوران برگزیده می‌شوند تا براساس ضوابط تعریف شده به ایفای نقش بپردازند.

ماده ۱: تعاریف

شورای داوری: به مجمعی از خبرگان علمی در حوزه‌ای خاص اطلاق می‌شود که برای ارزیابی روشمند و علمی نظریه با پیشنهاد مرکز علمی و تأیید دبیرخانه هیأت، تعیین می‌شوند.
کمیته ناقدان: افرادی که مدعای علمی صاحب‌نظر را براساس مبانی و مؤلفه‌های علمی به شیوه ای منطقی مورد نقد و ارزیابی قرار می‌دهند.
تبصره: مرجع تعاریف، نظامنامه و آیین‌نامه‌های هیأت حمایت از کرسی‌های نظریه پردازی

مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی می باشد.

کمیسیون‌های علمی: مسندی است علمی، متشکل از صاحب‌نظران و متخصصان که در یک حوزه تخصصی به پیشنهاد دبیرخانه و با تایید شورای علمی-راهبردی دبیرخانه فعالیت می کنند.

پیش اجلاسیه: به جلسه ای تخصصی، مرکب از صاحب‌نظر(طرح)، شورای داوران، کمیته ناقدان و ناظران علمی اطلاق می شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری اجلاسیه‌ها، به نقد و ارزیابی طرح‌ها می پردازند.

اجلاسیه: به جلسه ای رسمی اطلاق می شود که طبق ضوابط و مقررات برگزاری کرسی‌ها، جهت نقد، ارزیابی، دفاع و داوری نظریه‌ها تشکیل می شود.

تبصره: تفاوت پیش اجلاسیه و اجلاسیه در آن است که در پیش اجلاسیه، داوری نهایی و تعیین درجه مدعای علمی صورت نمی گیرد.

ماده ۲: اهداف

اهداف اصلی تشکیل شورای داوری و کمیته ناقدان به ترتیب عبارتند از:

- ۱- تضمین وجاهت علمی و ارزیابی دقیق و باکیفیت کرسی و اجلاسیه آن
- ۲- بررسی همه جانبه و نقادی طرح تحقیقاتی و علمی مورد ادعا

ماده ۳: ترکیب

۱- شورای داوری از حیث تعداد حداقل سه و حداکثر پنج نفر می باشد. (به جز در موارد خاص که قابل افزایش می باشد).

۲- داشتن رتبه علمی استادی برای اکثریت (نصف با اضافه یک) اعضا الزامیست. مگر در مواردی که به تشخیص کمیسیون علمی مربوط و تایید شورای علمی-راهبردی دبیرخانه، داوری با رتبه دانشجویی و اجد رزومه علمی قوی و قابلیت علمی ویژه باشد.

تبصره: با حضور نصف با اضافه یک اعضای شورای داوری اجلاسیه کرسی رسمیت می یابد.

طبق تبصره الحاقی جلسه ۲۵ شورای علمی-راهبردی دبیرخانه: مقرر گردید ترکیب شورای داوری در اجلاسیه‌های کرسی نظریه پردازی با توجه به ابعاد موضوع تا ۷ نفر انتخاب و حضور ۳ نفر از آنان در اجلاسیه‌ها به صورت ثابت الزامی می باشد.

مقرر گردید ترکیب شورای داوری در اجلاسیه‌های کرسی نوآوری و نقد با توجه به ابعاد موضوع تا ۵ نفر انتخاب ولی حضور ۳ نفر از آنان در اجلاسیه‌ها به صورت ثابت الزامی می باشد

۳- ترکیب کمیته ناقدان از نظر تعداد حداقل سه و حداکثر پنج نفر می باشد.

۴- در ترکیب کمیته ناقدان داشتن رتبه علمی حداقل دانشجویی برای اکثریت اعضا (نصف با اضافه

یک) الزامیست. مگر در مواردی که به تشخیص کمیسیون علمی مربوط و تایید شورای علمی-راهبردی دبیرخانه فرد ناقد دارای رزومه علمی قوی و توانمندی نقادی بالایی داشته باشد که در آن صورت با رتبه استاد یاری نیز می تواند ناقد اجلاسیه کرسی باشد.

تبصره: در جلسه ۲۵ شورای علمی-راهبردی دبیرخانه: مقرر گردید کمیته ناقدان با توجه به ابعاد موضوع در هر سه نوع اجلاسیه حداقل ۳ و حداکثر ۵ نفر در جلسات حضور داشته باشند.

تبصره ۲: در صورتی که افرادی از نظر صاحب طرح، به دلیل غرض ورزی و اختلاف شخصی با ایشان، و یا منافع و اغراض نباید در ترکیب ناقدان و یا داوران قرار گیرند، رعایت خواسته وی ضروری است.

۵- در صورتی که پس از اعلام نتیجه و یا در فرایند دفاع و داوری، بر اساس اسناد و مدارک دخالت اغراضی نفی و اثباتا محرز گردد، کمیسیون مربوطه لازم است نسبت به جایگزینی افراد و برگزاری مجدد نشست اقدام نماید.

ماده ۴: اختیارات

۱- امتیاز و حکم شورای داوری در ارزشیابی اجلاسیه کرسی و نظریه نافذ است و هیچ مرجعی حق نقض حکم را ندارد. جز در موارد خاص با تشخیص شورای علمی-راهبردی دبیرخانه تجدید نظر صورت می گیرد.

۲- شورای داوری در طرح پرسش‌های ایضاحی و ارائه نظرات راهبردی در اجلاسیه کرسی آزاد است.

۳- نحوه امتیاز دهی به طرح‌های با اجلاسیه موفق، شورای داوری پس از اقدام به شوربه صورت محرمانه اقدام به امتیاز دهی کرده و برگه امتیاز را به نماینده دبیرخانه ارائه و پس از آن معدل نمرات اعلام می گردد. (الحاقی جلسه ۲۵ شورای علمی-راهبردی دبیرخانه)

۴- اعضای کمیته ناقدان با لحاظ منطق علمی و اخلاق نقد در طرح آزاد سوالات و استفاده از هر شیوه ای در نقد مدعا مختار است.

ماده ۵: شرح وظایف شورای داوری

۱- مطالعه طرح ارجاع شده از سوی کمیسیون علمی به منظور آمادگی و آگاهی دقیق و ارزیابی از محتوای طرح‌نامه و مقاله پیوست.

۲- شرکت در اجلاسیه پیش کرسی و گفتگو پیرامون مدعا و اعلام نظر مکتوب در خصوص قابلیت علمی طرح و ارائه توصیه‌های لازم به صاحب نظر.

۳- نظارت علمی و فراگیر بر روند برگزاری اجلاسیه کرسی.

۴- ارائه پیشنهادات علمی به صاحب نظر و دبیرخانه به منظور تکمیل اثر بخش نظریه و یا نقد

و ...

تبصره: شورای داوری می‌تواند بنا به صلاح دید از صاحب نظر جهت حضور در جلسه داوری دعوت بعمل آورد.

ماده ۶: شرح وظایف اعضای شورای داوری

- ۱- مشارکت فعال و تمام وقت در جلسه پیش‌کرسی
- ۲- ایفای نقش اثر بخش در فرایند برگزاری اجلاسیه کرسی.
- ۳- مشارکت فعال در جلسه امتیازدهی و ارزشیابی کرسی.
- ۴- رازداری و تحفظ برای نهایی جلسه کرسی.

ماده ۷: شرح وظایف اعضای کمیته ناقدان

- ۱- مطالعه و بررسی طرح مورد ادعا پیش از برگزاری اجلاسیه به منظور ارزیابی و آگاهی دقیق از محتوای طرحنامه و طرح مدعی.
- ۲- مشارکت فعال و تمام وقت در اجلاسیه کرسی.
- ۳- التزام به نقد علمی و روشمند طرح مورد ادعا بر پایه منطق نقادی و اخلاق.
- ۴- اعلام نظر مکتوب در خصوص ابهامات و اشکالات وارد بر طرح.
- ۵- همکاری و مساعدت با دبیرخانه هیأت‌حمایت جهت تکمیل اسناد تحقیقاتی علمی

آیین‌نامه شورای داوری و کمیته ناقدان اجلاسیه‌ها در جلسه یازدهم شورای علمی-راهبردی در مورخ ۸۸/۸/۲ به تصویب رسید.

نحوه ارتباط با هیأت

تلفن دبیرخانه هیات: ۰۲۱ - ۶۶۹۷۶۶۴۸

آدرس دبیرخانه:

تهران، تقاطع خیابان ولیعصر و طالقانی، شماره ۴۳۶، طبقه نهم

کدپستی: ۱۵۹۱۸۱۴۳۱۳

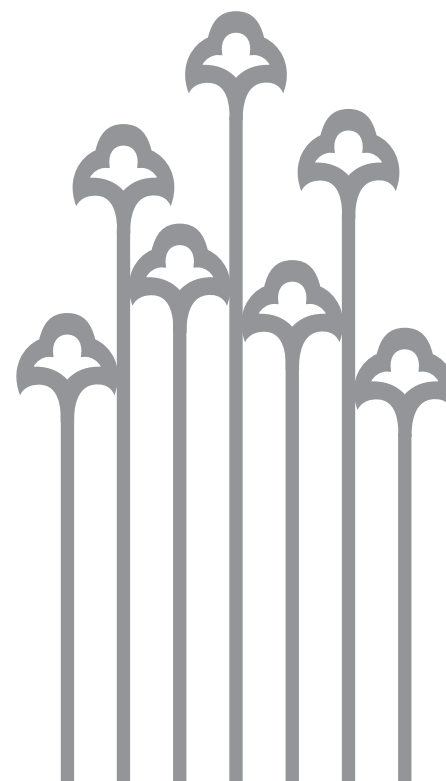
ایمیل موقت: heiatehemayat@gmail.com

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.korsi.farhangoelm.ir

توجه: لطفا جهت سهولت و سرعت در برقراری ارتباط،

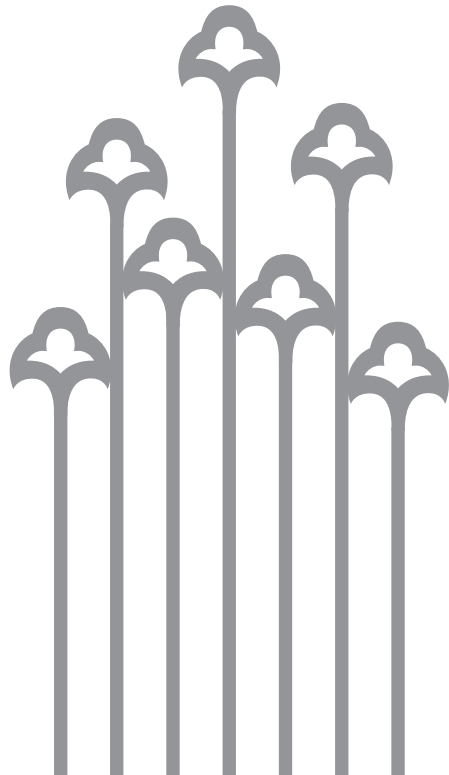
پیامها و درخواستهای خود

را از طریق ایمیل دبیرخانه ارسال فرمایید.

چکیده انگلیسی

In the name of God

**Board of Supporting Forums
of Theorization, Criticism and Debate
(BSFTCD)**

The Board of Supporting Forums of Theorization, Criticism and Debate was founded by the Supreme Council of Cultural Revolution (the highest authority of making scientific and cultural decisions in the Islamic Republic of Iran) in February 2005. The main objective of the establishment of the board is to initiate a serious effort towards dissemination of free-thinking and quantitative and qualitative expansion of the afore-mentioned forums in the domain of humanities and Islamic teachings. Prominent scientists and scholars of the country will now be able to set forth their innovations, theories and scientific criticism at the forums within the regulations set by this board, and enjoy many privileges thereof.

Meanwhile, one of the major goals of the Board of Supporting Forums of Theorization, Criticism and Debate is to arrange international forums and expand scientific interactions between the Iranian and foreign thinkers, for which proper steps have already been taken. The board consists of 15 members

including heads of the major scientific and research centers of the Islamic Republic and several prominent scholars of the country in the field of humanities and Islamic teachings. The secretariat of the board, which is considered as the executive organization of the board, consists of a scientific council and two research and supportive departments. All the results of the forums with higher credits shall be published in the specialized quarterly and data base (web site) of the secretariat.

For further information about the board and regulations of organizing the forums you may refer to the data base of the board at www.Kotsi.ir

**Secretariat of the Board of Supporting
Forums of Theorization, Criticism and Debate**

